

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 280 (12.312)

Trst, petek, 13. decembra 1981

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA 60100200

Presenetljiva razorožitvena pobuda Sovjetske zveze do Evrope Gorbačov umaknil del raket »SS-20«

Število sovjetskih evroizstrelkov je sedaj baje enako številu zahodnoevropskih raket

MOSKVA — Generalni sekretar CK KP SZ Mihail Gorbačov je včeraj naznanil, da so iz evropskega dela Sovjetske zveze umaknili del jedrskih raket »SS-20« ob enem pa odstranili njihove lansirne rampe. S presenetljivo vestjo je Gorbačov seznanil predsednika francoskega parlamenta Louisa Marmaza, ki se mudi na uradnem obisku v Moskvi, svetu pa jo je posredovala sovjetska agencija »TASS«.

Iz Moskve ni še trenutno podatkov o številu umaknjenih raket. Tu navajajo, da je ta enostranski umik Gorbačov že napovedoval med svojim oktoberskim obiskom v Parizu. Po vsem sodeč so baje vzpostavili ravnovesje v številu kopenskih raket, ki jih imata Velika Britanija, Francija in NATO v Zahodni Evropi in niso upoštevali ameriških jedrskih raket na ladjah in podmornicah v evropskih ozemeljskih vodah, prav tako ne jedrskih bomb NATO v Evropi.

Presenetljiva sovjetska napoved je nedvomno prva konkretna pobuda pri popuščanju napetosti v Evropi, saj je bila prav namestitev sovjetskih raket »SS-20« glavni razlog za dvojni sklep NATO o modernizaciji jedrskega raketnega sistema v Evropi z raketami »cruise« in »pershing 2«.

Mihail Gorbačov je torej začel konkretno odstranjevati tiste prepreke, ki so jih na poti popuščanja napetosti postavili njegovi predhodniki. S tem pa skuša ob enem zagotoviti Sovjetski zvezi večjo varnost. Na evropska mesta vperjene rakete »SS-20« so že res dajale Moskvi večjo vojaško moč, ki pa je bila le navidezna, saj je zahodni odgovor z modernizacijo »evroizstrelkov« zamajal sovjetsko varnost, ki v evroraketah vidi orožje prvega udara. Z nepremišljeno sovjetsko potezo nameščanja trikotičnih jedrskih raket »SS-20« so si ZDA zagotovile priložnost, da z mo-

dernizacijo svojih raket v Evropi dosežejo vojaško premoč. Zahodni evroizstrelki lahko namreč le po nekaj minutah letenja upepelijo sovjetska mesta, medtem ko potrebujejo sovjetske medcelinske rakete za napad ameriških mest več kot pol ure letenja.

V vsem tem zapletu z evroraketami pa je krajši konec kot vedno povlekla Evropa, ki je postala neke vrste talec v oboroževalni tekmi obeh velesil. Zaman so pacifistična gibanja poskušala preprečiti namestitev novih ameriških raket v Zahodni Evropi, saj se je NATO stalno skliceval na sovjetske »SS-20«.

Nepremišljeno in ozko kratkoročno gledanje skuša sedaj Gorbačov popraviti. S tem daje Evropi ponovno priložnost, da aktivno poseže v medblokovsko dogovarjanje. Ni namreč naključno, da je Gorbačov seznanil svet s svojo pobudo prav na dan, ko je v Bruslju zasedal atlantski svet. Poteza Gorbačova je skrajno preprosta. Evropskim zaveznikom Amerika je jasno dal vedeti, da je pripravljen na konkretne razorožitvene pobude, da je del spornih sovjetskih raket srednjega dosega že odstranil in da bi še preostale, če bi Evropa odstranila tudi svoje.

Od takega razvoja bi seveda imela korist predvsem Sovjetska zveza, ki bi se znebila more ameriških jedrskih evroraket, in seveda tudi Evropa, ki se ne more otresti konkretnega strahu, da bi se spremenila v prvo jedrsko bojišče. Amerika pa bi s tem bržkone zgubila tisto taktično in strateško prednost, ki jo ima tudi ob lekarniškem ravnotežju jedrskih sil v Evropi.

Zahodne reakcije na sovjetsko napoved so skrajno previdne. Američani trdijo, da nimajo dokazov o umiku, krogi NATO pa navajajo, da so rakete »SS-20« premične in da jih lahko SZ z lahkoto ponovno namesti.

Zaostreni toni soočanja v pogajanju o ceni dela

RIM — Predsednik vlade Craxi se bo nocoj sestal s tajniki CGIL, CISL in UIL za izmenjavo mnenj o davčni reformi IRPEF in stanju pogajanj o ceni dela. Vzdušje med sindikalisti in delodajalci je bilo včeraj dokaj napeto. Izgledi za uspešen zaključek pogajanja so bili skrajno spremenljivi. Zjutraj je kazalo, da so pogajalci tik pred nepopravljivo prekinitvijo soočanja, potem ko je Confindustria predsinočnim odločilo izključila možnost rasti dohodkov preko stopnje predvidene inflacije v prihodnjih treh letih.

Sindikati so na skupnem zasedanju s sindikalnimi zastopstvi posameznih strok zavrnili to stališče in napovedali nove stavke proti nesprejemljivim pogojem industrijcev. Istočasno je zasedala tudi Confindustria skupaj s teritorialnimi zastopstvi delodajalcev. Poudarili so veljavnost že znanih pogojev, vendar hkrati označili nadaljevanje pogajanja kot neobhodno potrebno. Predsednik Lucchini je zato povabil sindikate na novo srečanje, ki se je pričelo sinoči in se zavleklo v noč.

Vzdušje se je nekoliko zjasnilo, čeprav so stališča obeh strani še zelo oddaljena. Za sindikate je nesprejemljivo pogojevanje rasti dohodkov na podlagi predvidene stopnje inflacije, kot tudi zahteva po 9-mesečni zamrzitvi delovnih pogodb, ker bi to prizadelo kupno moč delavskih plač. Drugo jabolko spora je skrajšanje delovnega urnika, ki ga hočejo industriji všteti med dejavnike rasti cene dela, za sindikate pa predstavlja samo protiutež za večjo fleksibilnost tržišča dela.

Vizzini razburjen zaradi številnih polemik o problematiki zaščite slovenske manjšine

Pred novim zavlačevanjem?

BOGO SAMSA

V zadnjih nekaj dneh je prišlo do nekaterih bistvenih in med seboj nasprotujočih si premikov glede našega globalnega zaščitnega zakona. Republikanci so zavzeli odločno negativno stališče, nekaj podobnega, čeprav v blažji obliki, liberalci, tržaški italijanski dnevnik je vse to v njemu lastni izkrivljeni obliki vidno objavil na prvi strani in pričel ponovno kampanjo proti zakonu in, končno, senat je z velikim številom glasov v avli na tajnem glasovanju odobril vključitev zneska 35 milijard lir v triletni proračun kot finančno kritje globalnega zaščitnega zakona.

Republikanci so tudi v Rimu ponovili že prej znano skrajno negativno stališče o zaščitnem zakonu, češ da naj bi se uvažal »bilingvizem« in torej dosledna dvojezičnost, da naj bi umetno ustvarjal slovensko manjšino v videmski pokrajini, da lahko zaščita vsebuje samo to, kar Slovenci že uživajo. Skratka, do kraja omejevalno stališče, lastno Listi za Trst in skrajni desnici.

To stališče je v nasprotju s tem, kar je republikanski voditelj Spadolini govoril, kadar je bil predsednik vlade.

Tako je v Gorici 9. avgusta 1981. leta ob 65. obletnici prihoda italijanskih čet dobesedno dejal:

»Predno zaključim svoj govor, bi se hotel za trenutek zaustaviti pri vprašanju slovenske jezikovne manjšine v Furlaniji - Julijski krajini. Lahko v zvezi s tem povem, da mi je ta kratki obisk v Gorici nudil možnost, tudi v srečanju s parlamentarci, deželnimi svetovalci in župani, da sem nabral dodatne, koristne informacije. Zakonski osnutki, ki so že predloženi v parlamentu in akti komisije Cassandro nudijo vladi mož-

nost, da ima dovolj poglobljen okvir kompleksne problematike, ki karakterizira teme zaščite jezikovnih manjšin v takem demokratičnem ustroju, kot je oni italijanske republike.«

»Vlada, ki ji imam čast predsedovati in ki je sinteza tolikih laičnih in katoliških sil, si v skladu z duhom osimskega sporazuma in v okviru ustavne ureditve ter demokratičnih vrednot, ki jih ta izraža, tudi v ime tistih sil, ki niso v vladi zastopane, pridržuje pravico predstaviti v najbolj naravnem okolju, to je v parlamentu, konkretne predloge, ki bodo določevali to vprašanje na pravičen način, tako da se uskladijo interesi vseh strani.«

Ista stališča je nato podrobneje obrazložil v intervjuju agenciji Alpe - Adria.

Kot predsednik vlade se je sen. Spadolini 31. oktobra 1981 sestal z enotno slovensko delegacijo, kateri je zagotovil, da namerava rešiti vprašanje zakonske zaščite Slovencev in da v ta namen ustanavlja posebno delovno skupino pri predsedstvu vlade, ki bo delovala v stiku s predstavniki manjšine. Nato je obravnaval tudi osimske sporazume in raven zaščite predvidene v 8. členu, kar naj predstavlja prehod na notranje zakonodajno raven. Poudaril pa je, da vlada namerava sestaviti sintezo predlogov o zaščiti manjšine na osnovi dela posebne komisije, ki je delovala pri predsedstvu vlade. Za predsedstvo vlade in Spadolinija je bilo torej izhodišče v zaključkih Cassandrove komisije.

Ko pa je bil govor o drugi Spadolinijevi vladi je med parlamentarno razpravo o zaupnici 3. septembra 1982. leta v odgovoru na vprašanje socialističnega poslanca Lorisa Fortune dejal: »Kar zadeva prebivalstva slo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RIM — Minister Vizzini je osebno posegel v polemike o globalnem zaščitnem zakonu. Našemu rimskemu dopisniku je namreč včeraj dejal, da »skušajo nekateri krogi v Trstu očitno sprožiti zmešnjavo v zvezi z vprašanjem zaščite slovenske manjšine v Italiji.« Minister Vizzini je dodal, da je mnenja, da je treba to problematiko reševati »zelo premišljeno in trezno«. Vizzini je torej izredno negativno komentiral oster napad, ki ga je po izjavah predstavnikov liberalne in republikanske stranke proti njemu sprožil tržaški italijanski dnevnik, z nekoliko bolj omiljenimi toni pa je problematiko obravnaval videmski dnevnik. Vizzini je bil še zlasti razburjen nad dejstvom, da je do napada prišlo v trenutku, ko so pogajanja o osnutku zakonskega besedila še v teku. V zvezi s tem je nekekor zagotovil, da se bodo pogajanja nadaljevala, vendar pa je minister za dežele že dal razumeti, da

vlada ne nasprotuje nadaljevanju parlamentarne razprave o osnutkih zaščitnega zakona; parlamentarni postopek se je namreč zaustavil prav v pričakovanju vladnega besedila. Vizzini je tudi ponovil, da je za odobritev zaščitnega zakona v duhu ustave, »brez privilegijev in brez uvažanja nepotrebnega bilingvizma«.

To so torej stališča pristojnega ministra. Medtem pa se polemika nadaljuje in včeraj je vodstvo Liste za Trst naslovilo na ministra Vizzinija brzojavko, s katero zahteva, naj minister ne odloča o tem vprašanju ne da bi prej slišal predstavnike te liste. O problematiki slovenske manjšine je v Rimu govoril tudi tržaški občinski svetovalec demokristjan Poniš, ki se je, kot pristaš Fanfanijeve struje, srečal s Fanfanijem in mu izrazil »veliko zaskrbljenost« v zvezi z vestmi o odobritvi zakona za zaščito slovenske manjšine.

VČERAJ V RIMU IN MILANU Študentska shoda izzvala incidente

MILAN — Včeraj je okrog 20.000 višješolcev in univerzitetnikov uprizorilo poulični protest proti finančnemu zakonu in ob enem počastilo žrtve fašističnega pokola izpred 16 let na Trgu Fontana. Podobna demonstracija je bila v Rimu. V obeh primerih so provokatorji iz vrst »autonomie« izzvali z metanjem kamenja policijo in karabinjerje, ki so pa, kot kaže, presurovo reagirali in aretirali več oseb. Glavni tajnik DP Capanna, ki je bil med milanskimi študenti, je zaradi tega naslovil pismeno vprašanje notranjemu ministru.

Rop v doberdobski posojilnici

NA 8. STRANI

Komisija skupščine Slovenije kritično o sklepih federacije

ZORAN SENKOVIČ

LJUBLJANA — V razpravi o aktualni problematiki na področju obmejnega sodelovanja z Italijo in skupni proslavi 10. obletnice podpisa osimskih sporazumov člani komisije skupščine SR Slovenije za mednarodne odnose tudi tokrat niso mogli mimo sporne interventnega zakona o zagotavljanju deviz za potrebe federacije, ki je izenačil pogoje obmejne blagovne menjave s tistimi, ki veljajo po meddržavnem sporazumu. Sprejetje zakona že po mesecu in pol povzroča negativne posledice, saj se maloobmejna menjava določena z gorškim in tržaškim sporazumom zmanjšuje in bo, napoveduje statistika, v prihodnjem letu manjši za celih 30 odstotkov. To ne pomeni samo, da federacija zaradi tega ne bo dobila načrtovanih deviz, ampak da

lahko razpadejo dolgoletne poslovne zveze, saj gospodarstveniki iz maloobmejnega pasu že iščejo možnosti za sodelovanje drugod, celo v vzhodnoevropskih državah.

S podpisom goriških in tržaških sporazumov sta se državi obvezali, da v maloobmejno sodelovanje ne bosta uvajali restrikcij in omejitev, ki veljajo v generalni blagovni menjavi, sprejeti zakon pa je v nasprotju z določili sporazumov. Ker to ni prvi takšen primer, so člani komisije opozorili, da je treba narediti vse, da bi popravili zgrešeno potezo, ki lahko povzroči gospodarsko in politično škodo, saj so Jugoslaviji tudi na sedanjih srečanjih ob 10. obletnici osimskih sporazumov očitali nedoslednost. Da je tudi druga stran v nekaterih zadevah, nedosledna (manjšina, prosta industrijska cona ...) ne more in ne sme biti izgovor.

Letalska nesreča v Kanadi terjala 258 smrtnih žrtev

OTTAWA — Pri Ganderju na Novi Fundlandiji v vzhodni Kanadi se je raztreščilo staro štirimotorno reakcijsko letalo DC-8. V nesreči je bilo ob življenje 258 oseb: osem članov posadke in 250 ameriških vojakov iz sklopa mednarodnih mirovnih sil, ki na Sinajskem polotoku nadzorujejo spoštovanje mirovne pogodbe med Egiptom in Izraelom. Vojaki so se vračali v ZDA, da bi v družinskem krogu preživeli božič.

Letalo je vzletelo iz Kaira, tankalo v Kölnu, nato pa spet v Ganderju, kjer pa je kmalu po odletu začelo padati in treščilo v gozdič ter se vžgalo. Vzroki nesreče niso znani, kanadska policija pa vsekakor izključuje sabotažo. Tik pred tragedijo je snežilo in vidljivost je bila slaba. Gander leži okrog 1.500 kilometrov severnovzhodno od Montreala.

● Globalna

NADALJEVANJE S 1. STRANI

venskega jezika v deželi Furlaniji - Julijski krajini, lahko zagotovim posl. Fortuni, da je vlada že izročila parlamentu gradivo študijske komisije Cassandro, ki je dolgo časa poglobljala razne aspekte tega vprašanja. Vlada si pridržuje pravico, da predloži svoj avtonomni prispevek, da pride do primerne rešitve navedenih vprašanj, ki bi upoštevala potrebe manjšinskih prebivalstev in tudi partikularnosti, ki so prišle do izraza.

Iz vseh teh obsežnih dobesedno citiranih izjav republikanskega prvaka Spadolinija izhaja, da je vedno in ponovno trdil, da je osnova za razpravo delo Cassandrove komisije in takrat izdelano poročilo. Pri tem je treba še posebej poudariti in podčrtati dejstvo, da je bila ta raven mnogo nižja, kot jo je zahtevala slovenska narodnostna skupnost in da so jo slovenski komisarji (Spetič, Iskra, Šiško, Volčič in Sirk) dokumentirano zavrnili v skladu s stališči enotne slovenske delegacije.

Toda na tej osnovi je takratni podtajnik v predsedstvu vlade, preminuli republikanski poslanec Compagna izdelal prvi osnutek vladnega zakonskega predloga. Ta osnutek naj bi služil sedanjemu socialdemokratskemu ministru za stike z deželami Vizizini-ju kot osnova za sestavo novega osnutka, o katerem sedaj razpravljajo predstavniki petih vladnih strank. Vizizinijev osnutek, »traccia« kot sam pravi, pa je bistveno slabši od osnutka republikanskega podtajnika, vsaj tako trde vse časnikarske vesti, ker ne uradno ne poluradno nobeno besedilo ni bilo objavljeno.

Vse to pa pomeni: Spadolini zagotavlja Slovincem, da se bo držal ključkov Cassandrove komisije in jih spoštoval, njegov podtajnik izdela temu primeren osnutek, sedaj ta osnutek bistveno poslabšajo, zmanjšajo pristojnosti, obveze in podobno in o tem trdi republikanski predstavnik, da je uvajanje dvojezičnosti, privilegijev, skratka grobo napade ministra in se pridruži skrajno desni tržaški in drugi protislovenski kampanji.

Drugačen pa je drugi dogodek: senat je na predlog komunističnih senatorjev in predvsem Jelke Gerbec in ob aktivni podpori socialističnega senatorja Castiglioneja ter menda ob izrecni podpori predsednika vlade Craxija, odobril popravek, ki določa finančno kritje 35 milijard v treh letih za izvajanje globalnega zaščitnega zakona. Glasovanja v dvorani so tajna, velika večina je glasovala za, le malo senatorjev je bilo proti in ni mogoče matematično ugotoviti, kdo je kaj glasoval. Toda na seji komisije, kjer se je o tem govorilo, so bili prisotni predstavniki vseh strank, vsi so soglašali, točneje samo misovec je bil proti in je bil popravek sprejet v soglasju z vladno večino.

Da se razumemo, to ne pomeni, da je že na razpolago 35 milijard; so samo zagotovljeni, če in kadar bo sprejet zaščitni zakon, kar pa je vse-kakor bil javni in jasni odraz dobre politične volje italijanskega parlamenta.

Končno včerajšnji »Il Piccolo« glavni mastni naslov na prvi strani, vsebina poročila, ki ga je podpisal G(ualberto) N(icolini), skupen nepodpisani komentar, kar pomeni, da odraža stališča lista, vse to je očiten ponovni napad na slovensko narodnostno skupnost, neprikrita grožnja z obnavljanjem protislovenske in protistrankarske kampanje, značilne za razdobje po Osimu. V resnici je upravičeno začudenje in vprašanje, komu to koristi: ustvarjanju napetosti, napadu na vse stranke, obnavljanju skrajne desnice in njeni prevladi v Listi za Trst? Očitno je, da se skuša ponovno prižgati zažigalna vrstica in obnoviti v Trstu ozračje napetosti in hladne vojne, za katero smo že upali, da je za nami.

Končni zaključek: že se govori, da je predstavitev osnutka v ministrskem svetu, ki naj bi bil — po zagotovilih — pred božičem, zdrknila nekje v januar. Novo zavlačevanje torej.

BOGO SAMSA

Ukrepi EGS proti Gorenju

BRUSELJ — EGS je sprožila protidumpinški postopek proti jugoslovanskim izvoznikom hladilnih naprav in sporočila, da je to storila po pritožbi proizvajalcev gospodinjstskih strojev v EGS zaradi »domnevne škode industriji držav EGS«.

Kot se je izvedelo v evropski komisiji v Bruslju, pritožba temelji na primerjavi izvoznih cen s tistimi, po katerih jugoslovanski proizvajalci naprave za zamrzovanje prodajajo na domačem tržišču. Čeprav za zdaj ni bilo mogoče dobiti podrobnejših obvestil o tem postopku, pa Tanjug poroča, da gre očitno za zmrzovale omare in skrinje, ki jih na tržišče EGS izvažajo Gorenje iz Titovega Velenja.

Ceausescu prispel na obisk v SFRJ

BEograd — Predsednik državne sveta LR Romunije in generalni sekretar romunske KP Nikolae Ceausescu je s soprogo Eleno včeraj dopotav na uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo.

Včeraj popoldne je predsednik Ceausescu obiskal spominski center Josip Broz Tito na Dedinju in položil cvetje na grob predsednika Tita.

Sinoči sta se v Belem dvoru Radovan Vlaković in Nikolae Ceausescu pogovarjala o aktualnih vprašanjih mednarodnega življenja ter o dvostranskem sodelovanju. Po pogovoru je Radovan Vlaković s soprogo priredil slavnostno večerjo v čast predsedniku romunskega državnega in partijskega voditelja in njegove soproge. Med večerjo sta državnika izmenjala zdravici.

Danes se bodo jugoslovansko-romunski pogovori nadaljevali. Nikolae Ceausescu se bo sešel s predsednikom predsedstva CK ZKJ Vidojem Žarkovićem. (dd)

Ročna bomba v množico med demonstracijo proti sedanjemu predsedniku

Filipinska opozicija združena v volilnem boju proti Marcosu

MANILA — Pet oseb je bilo hudo ranjenih včeraj v bombnem atentatu med volivnim shodom nasprotnikov predsednika Marcosa v mestu Bagui, 200 kilometrov severno od glavnega mesta. Na osnovi pričevanj naj bi majhno ročno bombo vrgel med množico neznanec, ki se je takoj zatem pognal v beg.

Če predstavlja ta dogodek zaskrbljujoč znak za naraščanje napetosti in nevarnosti stopnjevanja nasilja pred predsedniškimi volitvami prihodnjega 7. februarja, prihaja s Filipinov tudi vest, da je opozicija končno premostila notranja nasprotja in se sporazumela za enoten nastop. Predsedniška kandidata dveh delov opozicije sta včeraj skupaj napovedala, da bo enotni kandidat vse opozicije Corazon »Cori« Aquino, vdova najpopularnejšega Marcosovega nasprotnika, ki so ga ubili lani na letališču v Manili ob povratku iz izgnanstva. Drugi dosedanji kandidat opozicije Laurel je pristal na kandidaturu za podpredsedniško mesto. V zameno je Aquinova sprejela pogoj, da ne nastopi s samostojno stranko,

ampak na čelu Laurelovega gibanja Unido.

Zasluge za doseženi sporazum nosi kardinal Sin, ki je oba kandidata prepričal, da bi razdvojen opozicija pomenila gotovo zmago Marcosa. »Filipinsko ljudstvo ji-ma tega ne bi nikoli odpustilo,« je dejal Sin, ki je sedaj prepričan v zmago demokratične opozicije. Laurel je celo napovedal, da utegne njegova koalicija z Aquinovo zbrati 80 odstotkov glasov.

Nevtralni opazovalci so v ocenah previdnejši in menijo, da so možnosti Marcosa in opozicije v sedanjem trenutku povsem izenačene. Diktator se je namreč odločil, da s prebrisano potezo kandidira za podpredsednika priletnega bivšega zunanjega ministra Artura Tolentina. Tolentino uživa med volivci, zlasti v Manili, velik ugled kot pošten in neodvisen politik. Pred devetimi meseci je moral zapustiti ministrsko mesto prav zaradi kritik Marcosove politične linije. Njegova kandidatura skupaj z Marcosom je torej presenetljiva in dokaj v nasprotju s stališči, ki jih je Tolentino zastopal

V Laciju in Kampaniji začeli preiskavo o »umazani trgovini otrok« iz Jugoslavije

RIM — Neapeljska policija je začela preiskavo o »umazani trgovini otrok« iz Jugoslavije, katerih sledi peljejo v okolico Neaplja in v razne kraje Kampanije. Tu so baje »zbirna taborišča«, kjer naj bi otroke učili beračenja in tatvin. Preiskavo so tako razširili še na Salerno, Avellino, Ercolano in na druga manjša mesta.

Po izjavah odgovornih so pozornost osredotočili na »domače nomade«, predvsem na Rome jugoslovanskega porekla, ki jih sumijo, da so vmešani v trgovino z otroki. Do sedaj so v Neaplju tako odkrili tri otroke: 8-letnega Sebastjana Dibranija, 10-letnega Sebastjana Marka in 11-letnega Sebastjana Gašija, ki se sedaj nahajajo v sirotišnici »San Farnescio« v Neaplju. Preiskovalcem trenutno ni še povsem jasno, ali so navedena imena prava. Zgovoren je namreč primer 11-letnega Sebastjana Gašija, ki neprestano joče, sprašuje po starših, ne ve pa njihovega imena in niti od kod je doma.

Vodja policije v Avellinu Antonio Barel pa je

navedel, da so v zadnjem obdobju v tem mestu in v okolici opazili več otrok, ki so beračili in ki so baje iz Jugoslavije. Policija v Kampaniji je torej trdno odločena, da pride vsej zadevi do dna in ne varčuje z naporom. Seveda pa je preiskava do skrajnosti zapletena, saj je »prečesavanje« nomadskih skupin vse prej kot lahka zadeva.

Podobna preiskava je od včeraj v teku tudi v Laciju, predvsem pa v Rimu. Tudi tu pregledujejo predvsem taborišča nomadov, kjer so že začeli z načrtnim identificiranjem vseh tam živčih otrok.

Zalostna usoda ugrabljenih otrok (večinoma doma iz Kosova), ki jih nato dobro organizirane mednarodne tolpe dobesedno prodajajo po Italiji, bo kmalu odjeknila tudi v parlamentu. Skupina komunističnih senatorjev (prva podpisnica Jelka Gerbec) je namreč včeraj naslovila na zunanjega ministra Andreottija in na notranjega ministra Scalfara vprašanje, v katerem zahteva točne podatke o teh sramotnih kupčijah ter ju sprašuje,

kaj nameravajo ukreniti državni organi za učinkovitejši boj proti temu pojavu, o katerem je v teh dneh precej pisal ves italijanski tisk.

Senatorji KPI ugotavljajo, da ugrabljeni otroci v Italiji prodajajo družinam, ki nimajo otrok, ali ciganskim skupinam, ki nato te nesrečne malčke uvajajo v poulično beračenje, v nedovoljene posle in celo v prostitucijo, kot se dogaja v Rimu in v nekaterih mestih južne Italije. Gerbecova in kolegi predlagajo tudi vladi, da preko obmejnih varnostnih organov stopi v stik z jugoslovansko policijo za morebitne skupne akcije proti tem mednarodnim tolпам, ki so aktivne tako v Italiji kot v Jugoslaviji in Avstriji. O tem priča tudi dejstvo, da so prejšnji teden na avstrijsko-jugoslovanski meji aretirali osem oseb, ki so pravkar hoteli »pretihotapiti« večjo skupino otrok iz Kosova preko Avstrije v Italijo.

Po vsem sodeč pa italijanska policija ni ostala križem rok. Akcije v Kampaniji in Laciju zgovorno dokazujejo, da volje ne manjka.

18. DECEMBER '85

CCT

Certificati di Credito del Tesoro

- CCT so državni efekti oproščeni vsakršnega sedanjega in bodočega davka.
- Varčevalci privatniki jih lahko rezervirajo pri okencih kreditnih zavodov do 13.30 dne 16. decembra; plačilo se bo izvršilo 18. decembra 1985 po emisijski ceni 99,75%, brez kakršnekoli provizije.
- Prvi šestmesečni kupon znaša 6,75%.
- Naslednji šestmesečni kuponi bodo enaki doprinosu BOT na 12 mesecev plus premija. Ta znaša 0,30 točke.
- Imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

Rezervacija občinstva pri kreditnih zavodih DO 16. DECEMBRA

Emisijska
cena

99,75 %

Rok

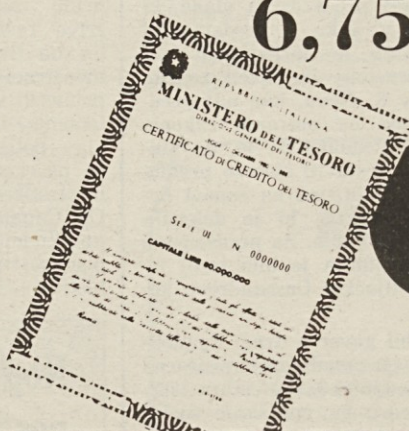
5 let

Prvi šestmesečni
kupon

6,75 %

Efektivni
donos po stalni
obrestni meri

14,03 %

CCT

Pred rednim občnim zborom Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Kultura je še vedno predpogoj naše narodne zavesti

Vrsto intervjujev pred rednim občnim zborom Slovenske kulturno-gospodarske zveze nadaljujemo danes s Klavdijem Palčičem, predsednikom odbora za kulturo pri SKGZ.

Katere so in bodo v naslednjih letih osnovne smernice našega kulturnega delovanja? In katere so bistvena vprašanja, ki jih srečujemo na tej poti?

Želeli bi uresničiti tiste naloge, ki se nam postavljajo v smeri najtesnejšega sodelovanja s kulturno stvarnostjo celotnega naroda. Gre v bistvu za ustvarjanje skupnega slovenskega kulturnega prostora. Tu velja poudariti našo željo in naše hotenje, da bi v tem kontekstu lahko uveljavili vse naše specifičnosti, skratka, gre nam za to, da bi naše posebnosti bile resnično prispevek h kulturnemu snovanju vsega slovenskega naroda. Na ta način bomo najbolje in najbolj plodno utrjevali našo enotnost.

Po drugi strani nam gre za to, da bi lahko uresnili, kar se v narodnostno mešanem teritoriju pojmuje pod pojmom »kultura sožitja«. Gre torej za razvijanje takšne kulturne stvarnosti, ki bo nam najbolj odpirala veliki kulturni svet večinskega naroda. Po drugi strani pa, da bi se širša italijanska javnost seznanila z našim načinom življenja, z našo preteklostjo in sedanjo ustvarjalnostjo.

Soustvarjanje skupnega slovenskega kulturnega prostora je vsekakor nujna, neka osnovna potreba. In vendar je tu nevarnost, da bi se zavest o tem zožila na neke intelektualne kroge. Naša stvarnost nam kaže, da se marsikje razdalje večajo. Vprašanje je na primer, kako to »skupnost« doživljajo mladi.

Nevarnost oddaljevanja je verjetno res največja prav pri mladini. Tu so naše naloge zelo kompleksne. Razlike so opazne v dojemanju sve-

ta, v načinu življenja, v »obnašanju«. Omenjene razlike izhajajo tudi iz različnih danosti; v današnjem času sta naša stvarnost in tista v matični domovini dokaj drugačni. Mislim tu na celovit način življenja. Nadaljnje večanje teh razlik bi pomenilo še večjo nevarnost, da se poglobijo daljave. Ves slovenski narod bi moral skrbeti za to, da se razlike zmanjšujejo. Bistvo je v tem, da mora naša specifičnost pomeniti obogatitev za vse, ne pa postati nek odtujevalni proces.

Težave so tudi, ko govorimo o soustvarjanju kulture sožitja. Na tej poti beležimo sicer več uspehov, v določenih italijanskih krogih to potrebo iskreno občutijo. Po drugi strani pa obstajajo v večinskem narodu močni odpori in sile, ki skušajo obdati določene pozitivne pobude z molkom. Pomislimo samo na to, kako nekatera pomembna italijanska množična občila v bistvu molčijo o pobudah Skupine 85, ki ima v svojih vrstah vidne italijanske in slovenske kulturne delavce.

Tisti italijanski del, ki je do nas

najbolj zaprt, ima dokaj jasne načrte glede prisotnosti Slovencev. V bistvu bi to prisotnost najraje izbrisali. Konkretna moč te »kulturne« politike je v tem, da se uresničuje tudi na institucionalni ravni. Če uradne ustanove niso delale izrazito proti nam, pa so nas skušale in nas še skušajo ignorirati.

Ignoriranje pa je vsekakor negativna politika. Poudariti moramo, da je rezultat uradne politike tudi v tem, da je odnos, ki ga ima do nas najbolj odprt italijanski del prebivalstva v glavnem na nekem deklarativnem nivoju. V bistvu tem našim sosedom manjkajo konkretna sredstva, da bi lahko svojo odprtost udeležili. V italijanskih šolah dijak ničesar ne izvedo o slovenskih sosedih. Tudi drugje (na primer v množičnih občilih), kaj malo lahko o nas zvedo. Uresničevanje kulture sožitja pa pomeni resnično poznanje naše kulture, jezika itd. Kdor si to vednost želi pridobiti, je v bistvu še vedno prepuščen samemu sebi.

Vsi ti naši cilji in te naše želje po-

menijo resnično nove potrebe. Ob tem pa moramo govoriti o novih naporih in kar samo se nam zastavi vprašanje, če imamo toliko moči, da bomo lahko resnično odgovorili novim izzivom časa.

Če nadalje razmišljamo o sožitju, moramo vsekakor preseči tista stališča, ki pomenijo potrjevanje nekih zgolj načelnih izbir. Stvari je treba postavljati na konkretne temelje. Ne poznavanje slovenskega jezika, slovenske kulture, molk vse to lahko prebijemo le, če ustvarjamo konkretne instrumente. Seveda je to butara, ki je ne gre dati le na naša ramena.

Nove potrebe seveda niso vidne samo v odnosu do italijanskega sveta. Omenili ste že ustvarjanje skupnega slovenskega kulturnega prostora. Tu so še potrebe (verjetno so najgloblje) znotraj nas samih; v skupnosti in v ljudeh. Naše kulturno delo pa je takšno, da sloni pretežno na amaterskih ramenih, tu lahko izvzamemo le nekaj institucij (npr. SSG, Glasbeno matico).

Očitno smo v prehodni fazi. Naše kulturno delo je dokaj razvejano. Zastavljeno je ambiciozno, zaradi številnih problemov, nekatere smo že omenili, pa postavlja marsikdaj kulturne delavce v težave. Vprašanja, ki se nam postavljajo, moramo pogosto reševati z amaterskim delom a s profesionalno učinkovitostjo. Jasno je, da takšno situacijo plačuje prav kulturni delavec.

Ne gre morda tu za nekakšno omejevanje pomena, ki ga ima kultura?

Naše kulturno ustvarjanje ne more in ne sme biti nek dodatek, nekakšna »nadgradnja«, je nekaj, kar živi kot posledica drugih dejavnosti. Kultura je še vedno predpogoj za obstoj naše slovenske zavesti in samozavesti.

Gospodarstvo je na primer prav

gotovo najboljša garancija, da bomo lahko hitro razvijali tudi naše kulturne dejavnosti, vendar je tudi gospodarstvo odvisno od ohranjanja zavesti. Skratka, o naši stvarnosti je potrebno razmišljati kot o neki povezani celoti, ne da bi pri tem postavljali hierarhičnih lestvic.

Kljub temu opažamo nevarnost, da se stvari razparcelirajo. Preprosteje, da politika, gospodarstvo, kultura uberejo ločene poti. Ni vedno prave povezanosti, če lahko uporabimo znanstveno - tehnični izraz, ni prave interdisciplinarnosti.

Za skupnost, ki teži po smotrnem razvoju in si v ta namen postavlja določene načrte in cilje, je prednost prav v tem, da razvija vse omenjene dejavnosti in to kvalitetno in povezano. Vzemimo kot primer telesno-kulturno delovanje. Pri nas je to lahko nekaj več kot razvijanje agonističnih panog. Telesna kultura se tu lahko vključuje v globalno skrb za našega človeka in skupnost. Gre za to, da naš človek lahko v športni dejavnosti razgiba poleg telesa tudi duha. Isti postopki veljajo v gospodarstvu, politiki in seveda tudi kulturi.

Smo lahko majhna a dobro organizirana družba, ki razvija svoje vrednote po meri svojih potreb in zastavljenih ciljev, ki imajo svoj skupni temelj prav v humanizmu družbe.

Ne govorimo o diletantizmu, kjer naj bi vsak vse vedel. Diletantizma se hočemo otresti. Potrebujemo pa ljudi širokih obzorij, ki delajo tako, da specializacija ne postane ozkoglednost. Skratka, ne gre nam le za dinamično in moderno družbo, ampak tudi za razvijanje humanih odnosov, kjer bo dovolj posluha za človeka in njegove najbolj intimne potrebe.

Pogovor zapisal
ACE MERMOLJA

Skupen turistični nastop dežel Alpe Jadran v Londonu

PORTOROŽ — V Portorožu so se sestali člani posebne delovne skupine iz delovne skupnosti Alpe - Jadran, ki pripravljajo skupen propagandni nastop turističnega prostora desetih (oziroma — zdaj enajst) dežel te delovne skupnosti na angleškem trgu. V začetku februarja namreč nameravajo v Londonu najprej prikazati celotno podobo turističnih možnosti teh

enajstih dežel. Kasneje pa naj bi za angleške touroperaterije skupaj pripravili (verjetno na Brionih) delovni »work-shop«, neke vrste turistično boro, kjer naj bi agencije za britanske turiste pripravile posebne turistične programe, med katerimi bi bilo nekaj počitnic in izletov v vseh (ali pa vsaj v več) deželah delovne skupnosti Alpe-Jadran.

BORIS ŠULIGOJ

V Kopru sklepna prireditve obnove slovenskega šolstva

KOPER — Pred današnjo sklepno prireditvijo ob 40-letnici obnove slovenske šole v Istri smo se o razvoju slovenskega šolstva pogovarjali z Milanom Marušičem, predsednikom odbora za proslavo pri OK SZDL Koper.

»Takoj na začetku moram opozoriti, da gre za obeležitev obnove ne pa nastanka slovenskega šolstva v slovenski Istri. Tu so namreč prve slovenske osnovne šole odprli že v 20. letih prejšnjega stoletja, v obdobju, ko se je osnovnošolstvo začelo razvijati v vsej Evropi. Tako so v letih 1819 in 1821 odprli slovenske osnovne šole v Ospu, Dekanah, Škofijah, Pridvoru in Kortah nad Izolo,« je po zbranih podatkih orisal začetke slovenskega šolstva v Istri Milan Marušič. Že v drugi polovici prejšnjega stoletja se je osnovnošolska mreža raztegnila na vso Istro. Pomemben prispevek nadaljnjemu razvoju so dali maturanti slovenskega učiteljskega, na katerem se je od leta 1875 do leta 1909 (tedaj so učiteljske preselili v Gorico) izšolalo 426 učiteljev in Ciril - Metodova družba, ki je v začetku tega stoletja odprla štiri osnovne šole. Ob koncu prve svetovne vojne je bilo v slovenski Istri 28 osnovnih šol, katere je obiskovalo nekaj manj kot pet tisoč učencev.

Obdobje fašizma je pomenilo postopno zmanjševanje števila slovenskih osnovnih šol. Z Gentilijevo šolsko reformo sprejeto leta 1923 pa so v naslednjih petih letih slovensčino povsem ukinili kot učni predmet.

»Za poskuse obnove bi lahko štel že partizanske šole med narodnoosvobodilno vojno, vendar se je z vidika programske celovitosti učinkovitejši program obnove začela šele po končani drugi svetovni vojni, jeseni 1945,« meni Milan Marušič. V tedanjem koprskem okraju je vrata odprlo kar 52 osnovnih šol, tedaj pa se je začelo tudi obdobje hitrega razvoja srednjega šolstva. V Kopru so namreč leta 1945 odprli gimnazijo, pomorska in tehnično šolo, v Škocjanu je začela delovati srednja kmetijska šola, dve leti kasneje pa so v Portorožu odprli slovensko učiteljsko.

Na današnji obeležitvi 40-letnice obnove slovenskega šolstva v Istri bodo v atriju koprskе gimnazije odkrili spominsko ploščo Lucijanu Janežu, prvemu ravnatelju portoroškega in koprkega učiteljskega, na pročelju OŠ Janko Premrl Vojko pa ploščo obnoviteljem slovenske šole v Istri. V osrednji knjižnici Srečka Vilharja bo sledilo odprtje razstave in predstavitev zbornika razvoja slovenskega šolstva v Istri, popoldne pa bo slavnostna akademija v koprski kinodvorani in družabno srečanje obalnih pedagoških delavcev.

IZTOK UMER

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSKE OSNOVNE ŠOLE V GORICI

15.

Občinska uprava pa je medtem širila mrežo svojih šol s povečanjem obstoječih kapacitet in načrtovanjem novih. Očitno so hoteli zgraditi mrežo šolskih poslopj, v katerih bi se šolali, seveda v italijanskem jeziku, tudi slovenski dečki in deklice. V tem okviru je županstvo takrat vzelo v najem, bilo je leta 1892, tudi dve učilnici v zasebni stavbi v Ulici Cipressi 2 (danes Ulica Duca d'Aosta). V isti stavbi je politično društvo Sloga, prav tako v letu 1892, torej le nekaj mesecev po odprtju šole v Ulici Barzelini, vzelo v najem dve učilnici. Najprej so tu odprli slovenski otroški vrtec, v kasnejših letih pa so prostore uporabljali tudi za potrebe osnovnošolskih razredov. To je bila torej tretja slovenska šolska postojanka v mestu. Šolo in vrtec je obiskovalo povprečno 50 otrok. V letu 1894 pa so odprli še en zasebni slo-

venski vrtec in sicer na začetku ulice pod Kape- lo. Vrtec je bil v stavbi, ki je bila tik večje stavbe italijanske mestne šole, tam, kjer je danes pekarna.

V našo razpravo sodi tudi slovenska občinska šola v Starigori, ki jo je goriška občina na pritisk deželnih šolskih oblasti odprla na jesen 1882. Vedeti je namreč treba, da sta tedaj pod goriško občino sodili tudi Staragora in Rožna dolina. Sem je sodila tudi Ajševica, ki pa ni bila samostojna katastrska občina. V teh krajih je bilo takrat 87 hiš, prebivalcev pa 484. Če pogledamo ohranjeni seznam učencev te šole, 122 učenik in učencev iz teh krajev, ki se sicer nanaša na stanje enajst let kasneje, spomladi 1893, lahko ugotovimo, da je bilo prebivalstvo slovensko. Na županstvu pa so bili nasprotnega mnenja. Ko so jim z dežele zažugali, da morajo odpreti v tem kraju slovensko občinsko osnovno šolo, so z županstva protestirali. Župan Maurovich je 24. aprila 1882 pisal deželnemu šolskemu svetu, da živi v Rožni dolini 218 prebivalcev, od teh je 105 Italijanov, 107 Slovencev, 6 pa Nemcev, v Starigori pa 266 prebivalcev, od teh 66 Italijanov, 199 Slovencev in 1 Nemec. Tudi tu je bila goriška občina nepravilna, kajti niti domačim kmetom ni hotela dati rezidencialne pravice. Po njenem mnenju je imelo rezidencialno pravico v občini le 156 Italijanov in 103 Slovenci. Vsi

drugi, polovica ljudi, seveda Slovenci v prvi vrsti, pa niso imeli rezidencialne pravice, pa čeprav rojeni in bivajoči na občinskem ozemlju. Kar se tiče šoloobveznih otrok jih je bilo 104 v letu 1882, od teh naj bi jih bilo 67 Italijanov in 37 Slovencev. Zaradi teh izkrivljenih podatkov se je župan-predsednik mestnega šolskega sveta upiral odprtju slovenske osnovne šole in je v pismu deželnemu šolskemu svetu zahteval, da bi se tudi v tem kraju odprla italijanska osnovna šola. Učitelj pa naj bi znal tudi slovensko, tako da bi slovenske učence naučil italijanščine, ne pa tudi obratno.

V pismu je to v originalu napisano takole: »Sembra adunque giustificata la domanda del Consiglio Comunale e del Consiglio Scolastico urbano che la scuola di Rosental sia eretta colla lingua italiana quale lingua d'insegnamento; tanto più che non s'intende già di avere un docente che conosca soltanto l'italiano, ma che è pienamente d'accordo che il maestro sia abilitato per l'italiano e per lo sloveno, allo scopo di poter insegnare agli sloveni l'italiano a mezzo dello sloveno. Quegli scolari che vogliono poi col tempo frequentare la scuola slovena, hanno campo libero di venire in città a farsi inserire nella scuola dello Stato.« Se to torej! Kdor bi se hotel pošteno naučiti slovensčine, naj pride v mesto, kjer bo obiskoval nemško vadnico, v kateri je bil le postransko tudi pouk slovenščine.

KGS se je že pred časom izrekla za tako rešitev

Zadovoljstvo KGS za zaključke komisije o lokaciji sinhrotrona znotraj Centra

Upravni odbor Kraške gorske skupnosti je z zadovoljstvom vzel na znanje zaključke tehnične komisije, ki je po nalogu Centra za znanstveno in tehnološko raziskovanje dokončno ocenila razne lokacije, ki bi bile primerne za postavitvev sinhrotrona.

Iz analize in poročila omenjene komisije namreč izhaja, da lokacija znotraj Centra za znanstveno in tehnološko raziskovanje zagotavlja uresničljivost te strukture tudi z znanstvenega in tehnološkega vidika. Sklicujoč se na lastne ocene, ki jih je že pred časom izrazil in po katerih bi lokacija sinhrotrona znotraj raziskovalnega centra povzročila manjšo neuravnoteženost kraški stvarnosti in tudi celotni pokrajini, je upravni odbor Kraške gorske skupnosti prepričan, da bo prav ta izbira dokončna tudi na osnovi zgoraj omenjenih tehničnih ugotovitev. Upravni odbor Kraške gorske skupnosti tudi dodaja, da je treba poleg kriterijev, ki jih je vzela v poštev tehnična komisija, poudariti, da so višji stroški, ki jih zahteva gradnja sinhrotrona znotraj raziskovalnega centra vsekakor nepomembni v primerjavi s pomembnejšim in nepopravljivim družbenim davkom, ki bi ga celotna kraška skupnost in tudi pokrajina utrpela z drugačno

lokacijo sinhrotrona.

Kot smo že poročali je tehnična komisija, ki ji je predsedoval prof. Luciano Fonda, med 34 možnostmi lokacije v tržaški pokrajini izbrala tri in od teh izdelala podrobnejše poročilo. Te tri lokacije so bile: znotraj raziskovalnega centra (to je lokacija, na katero so okvirno pristale vzhodnokraške in druge slovenske organizacije), izven njega v bližini Padric (to možnost so krajevne organizacije odločno zavrnile in proti njej so se izrekle tudi nekatere politične sile) in pa površina na bazoviškem teritoriju, vzhodno od vasi, nekako v smeri Hudega leta (o tej možnosti se ni veliko govorilo in tudi na dosedanjih srečanjih predsednika raziskovalnega centra dr. Anzellottija s predstavniki vzhodnokraškega koordinacijskega odbora se je ni upoštevalo). Tehnična

komisija je bila mnenja, da je prav tretja varianta najbolj mikavna, zaključke komisije pa je moč sintetizirati z ugotovitvijo, da so z znanstvenega in tehničnega vidika vse tri variante izvedljive in torej tudi možnost postavitve sinhrotrona znotraj raziskovalnega centra, kar je sicer Konzorcij za upravljanje centra že nekeke odpisal in tako izzval nejevoljo in nasprotovanje domačinov.

Sicer pa gre tudi dodati, da je sam predsednik dr. Anzellotti na srečanju s predstavniki Koordinacijskega združenja vzhodnokraških vasi in predsednikom Kraške gorske skupnosti zatrdil, da bodo sinhrotron vsekakor postavili znotraj raziskovalnega centra, če bo raziskava tehnikov pokazala, da gre pri vprašanju lokacije samo za višje stroške pri izravnavanju zemljišča. In raziskava tehnične komisije je prav to pokazala, zaradi česar ni drugih ovir, da bi sinhrotron lahko postavili znotraj že začrtanega raziskovalnega centra.

● **Zahodnokraški rajonski svet** se bo sestal 18. decembra ob 18.30 na sedežu na Proseku 220. Med drugim bo razpravljal o spremembi pravilnika občinskih otroških vrtcev.

Opozorilo ENEL

Ustanova za električno energijo ENEL obvešča, da bo jutri od 8. do 10. ure izklopila električni tok na področju Devin - Črniče - Ribiško naselje zaradi del na električnem omrežju.

Po sestanku med deželo, krajevnimi upravami in sindikati

IRI: končno nov dogovor za enoten nastop v Rimu

Krajevna uprava in sindikalne sile so končno našle skupni jezik s predstavniki deželnega odbora glede mrtvila okoli pred poldrugim letom začetih pogajanj za rešitev v hudo krizo pahnjenega sektorja industrije z državno udeležbo na Tržaškem in Goriškem. Zedinila so se namreč v ugotovitvi, da je na vsedržavni oziroma vladni ravni opazna večja mlaknost in neobčutljivost za tukajšnje probleme v primerjavi z zavzetostjo, ki je lansko poletje vzbudila nemalo upanj za področje krajevnega javnega proizvodnega sektorja. Poleg obveze za rešitev nosilnih industrijskih obratov s temeljito sanacijo in proizvodno preobrazbo, je bilo tokrat veliko obljubljenega tudi za ustanovitve novih, tehnološko visoko razvitih dejavnosti.

Da se po poldrugem letu od začeta pogajanj s predstvom vlade in ustanovo IRI večina odprtih vprašanj ni premaknila z dnevnega reda in da so se jim pridružile nove, akutne krizne točke — kot na primer rafinerija Aquila in Tržaški Lloyd — je dejstvo, ki ga ne more nihče zanikati. Prav tako ga ne morejo z dnevnega reda izbrisati nekateri konkretni in pozitivni premiki (kot na primer v finančnem zakonu predvidene pobude v korist zasebnemu ladjarstvu in ladjedelništvu ter v zbornični komisiji odobren »paketa« za Trst in Gorico), ki pa nimajo organskega značaja in predvsem ne morejo biti niti delno nadomestilo za deindustrializacijo in umik javnega sektorja z našega območja.

V zadnjem času hudo kompromitirana enotnost in zavzetost krajevnih ter deželnih sil v odnosu do pristojnih centralnih organov je preteklo sredo na sestanku v deželni palači našla rešilno bilko v soglasnem (in upravičenem) obtoževanju Rima. Toda, vsa zadeva bi se bila lahko izognila kritični točki, na kateri se je znašla ob izteku še enega leta, če bi krajevni in deželni dejavniki z večjo prepričanostjo in slogu vztrajali pri uresničevanju julija lani sprejetih obvez in nalog. Predsedstvo vlade in IRI — z vsemi grehi, ki jih imata na vesti pač nista pristojna le za reševanje tržaških in goriških problemov.

Sedaj se seveda mudi, a zdi se absurdno, da je bilo treba toliko časa čakati na novi skupen dogovor za akcijo, ki je dodobra natpal predpraznični kolektor: nujno čimprejše srečanje s predsedstvom vlade in zavoda IRI, poseben sestanek z vodstvom IRI, takojšen (v torek) sestanek delovnih skupin za nove pobude in za teritorialna vprašanja, nov sestanek za dogovarjanje med IRI, deželo in sindikati, 18. decembra, ter začetek intenzivnih priprav za deželno konferenco o sektorju državnih udeležb. Kdor čaka, dočaka!

(vb)

V nedeljo proslava na openskem strelišču ob obletnici ustrelitve Tomažiča in tovarišev

V nedeljo z začetkom ob 15. uri bo na openskem strelišču na pobudo VZPI-ANPI svečana proslava ob obletnici mučeniške smrti Pinka Tomažiča, Viktorja Bobka, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Ivana Vadmala. Slavnostna govornika bosta Igor Tuta in Maurizio Pessato, predsedovala pa bo Lidija Sosič. Nastopila bosta tudi moški in ženski zbor Tabor z Opčin.

Prvi kongres CGIL za zahodni Kras

V sredo je v Nabrežini potekal prvi okrajni kongres nedavno ustanovljene Nove delavske zbornice CGIL za zahodni Kras. Na dnevnem redu pravice je bil po uvodnem poročilu načelnice zbornice Stanke Mokole govor o pripravah za bližnji pokrajinski kongres, predvsem pa o številnih perečih vprašanjih, ki tarejo delovne ljudi, sloj upokoencev in mlade v pričakovanju zaposlitve. Nova sindikalna struktura, je bilo med drugim poudarjeno v zaključnem dokumentu, mora svojo organizirano prisotnost zgraditi ravno okrog teh važnih tem, obenem pa mora konkretno prispevati znotraj in zunaj sindikata za kulturo sožitja med tukaj živječima narodnostima. V zvezi z vprašanjem enotnega akcijskega nastopanja sindikalnega gibanja je bila skupščina mnenja, da je ta proces možen le ob utrditvi notranje demokracije v sindikatu, na koncu pa sestavi resolucijo, v kateri je izrazila svoje nasprotovanje do finančnega zakona in željo po čimvečjem angažiranju zoper omenjeni zakonodajni instrument.

V.

Danes srečanje Nabrežina - Ilirska Bistrica

Z namenom, da bi novoizvoljeni občinski svetovanci približe spoznali stvarnost pobratene občine Ilirska Bistrica, je devinsko-nabrežinska občinska uprava povabila vodilne osebnosti iz te občine na srečanje z devinsko-nabrežinskim občinskim svetom in s predstavniki kulturnih in športnih organizacij v občini, ki bo danes ob 19. uri v sejni dvorani županstva v Nabrežini. Delegacija občine Ilirska Bistrica, ki jo bo vodil predsednik občinske skupščine Ivan Bergoč, bo ob tej priložnosti seznanila prisotne z osnovnimi značilnostmi pobratene občine ter nudila informacijo o prizadevanjih za očiščenje vode v reki Reki, ki v Štivanu izvira pod imenom Timava.

pismo uredništvu

Manj znana stran zgodovine tržaškega zborovskega petja

Ob poslušanju Riccijevega »Misere« in »Valčka« ter treh zborov G. Rote — vse za mešani zbor — v odlični izvedbi Mestnega pevskega zbora, ki ga je vodil Marco Sofianopulo, sem se odločila, da našim čitateljem napišem nekaj, kar spada že v našo zgodovino — to je tisto dobo, ko je šentjakovski zbor pod vodstvom Vlada Švare med obema vojnama, v času najhujšega zatiranja vseskozi nedeljo za nedeljo v šentjakovski cerkvi prepeval.

Zgodovinska resnica je, da so nedeljo za nedeljo tržaški Slovenci iz vseh mestnih okrajev romali k Sv. Jakobu, zato da slišijo lepo slovensko petje in, kar je bilo morda še najbolj važno, zato, da se nekje srečajo in pogovorijo.

To naj bi veljalo za Slovence!

Ko sem listala po koncertnem listu, ki opisuje zgodovino tržaške vokalne glasbe in tržaških skladateljev, sem videla napisano, da so v stolnici sv. Justa izvajali Riccijev »Misere« tja do leta 1920 in da je bila ob takih prilikah stolnica polna občinstva, ki je prihitelo poslušat svojega Riccija. Več o tem v listu ne piše.

Ali so v stolnici po letu 1920 še izvajali Riccijeve skladbe ali jih niso — in če jih niso, zakaj jih niso — tega ne vem.

To pa vem, da jih je izvajal šentjakovski zbor pod vodstvom Vlada Švare in sicer vse tja do l. 1940, ko so Švaro spravili v zapor in internacijo.

Ker je bil Ivan Omersa župni upravitelj in je moral skrbeti tudi za vernike italijanske narodnosti, je bil tudi v tem pogledu mož na pravem mestu.

Za velike praznike je moral on kot župnik voditi vse obrede: (seveda v latinščini) polnočno za Božič in vstajenje za Veliko noč (ki je bilo na velikonočno jutro ob 6. uri in je ostalo vsem starejšim Tržčanom obeh narodnosti kot nepozabno doživetje). Po polnoma razumljivo je, da si je pri tem želel našega sodelovanja in našega petja. No, in zdaj smo tam!

Poleg drugih skladateljev (Filhe, Grubar, Sattner...) smo izvajali tudi Riccija in sicer njegovo prelep in mogočni »Te Deum«, »Regina coel« in »Tantum ergo«.

Kot je napisano v koncertnem listu o prepolni stolnici, tako lahko napišem tudi jaz: da so pred 50 leti poleg Slovencev tudi naši someščani italijanske narodnosti prihiteli v cerkev

Slovensko šolo v Italiji čaka prihodnji mesec že spet pomembna preizkušnja vpisov v osnovno šolo in v vrtce. Tržaško šolsko skrbništvo sicer še ni objavilo točnih rokov za vpisovanje, sodeč po zadnjih dveh letih pa bodo potekali predpisi tudi tokrat od povratka učencev in šolnikov z božičnih in novoletnih počitnic v šolo vse do konca januarja. Minister za šolstvo sen. Falcuccijsa se je pred dvema letoma odločila za januarski rok predpisov, da bi šolska skrbništva že sredi šolskega leta razpolagala s števili vpisov na posamezne šole: na ta način naj bi imela skrbništva dovolj časa, za pripravo organikov in za določitev mest in imenovanj v novem šolskem letu ter se s tem izognila že kroničnim težavam in zastojem ob začetku pouka.

Vpisi v šolo so bili še vedno izredno važni za našo skupnost. Njihov pomen se je v zadnjih letih negativnega demografskega učinka še povečal. Prav zaradi tega jim je naša skupnost posvetila veliko pozornost. Ob vpisih so se pretekla leta aktivno angažirala Združenja staršev, posamezni učitelji in vzgojitelji in tudi naša kulturna društva.

Ob letošnjih januarskih vpisih (v bistvu gre za »predpise«, ki jih morajo nato starši ob koncu šolskega leta potrditi, a kljub temu niso nič manj pomembni) gre zabeležiti novo, nadvse zanimivo pobudo, ki ima za cilj prav maksimalno možen vpis v osnovno šolo in v vrtce. Že pred dnevi so se sestali predsedniki in podpredsedniki petih področnih svetov slovenskih didaktičnih ravnateljstev, da bi s pomočjo Slovenskega raziskovalnega inštituta zavzeli konkreten pristop do tega vprašanja in izluščili način kako učinkovito posredovati pri tistih neodločenih starših, ki še omahujejo med vpisom svojih otrok v italijansko ali slovensko šolo. V bistvu gre za organizirano pobudo, ki naj bi zavzela celotno področje in še posebej tiste predele (na primer mesto in predmestne predele),

kjer so dragoceni osebni stiki posameznih Združenj staršev iz objektivnih razlogov težje uresničljivi kot na primer po vaseh. O teh pobudah bo podrobneje govor na skupnem sestanku, ki ga bodo imeli jutri predstavniki področnih svetov s predstavniki SLORI.

Vpisi v otroške vrtce niso nič manj pomembni od vpisov v prve razrede osnovnih šol. Vpis v slovenski otroški vrtce je nekakšna odskočna deska za poznejši vpis v slovensko šolo. Zato gre tudi tem vpisom posvetiti vso pozornost.

Ob vpisih v vrtce pa se zastavljajo še težja vprašanja kot ob vpisih v osnovne šole. Pred začetkom vpisovanj v osnovne šole pošlje namreč občina didaktičnim ravnateljstvom seznam šolobveznih otrok. Iz teh seznamov je že mogoče izluščiti potencialne nove člane naše šole. Za vpise v otroške vrtce (januarja potekajo vpisi v državne in tudi nekatere občinske vrtce) ni mogoče računati na tako pomoč. V teh primerih temelji akcija za vpis v slovenske vrtce na osebnih poznanjih posameznih članov Združenj staršev in vaščanov. Do pred nekaj leti so si nekatera Združenja staršev in vaščanov pomagala na domačih župniščih s pregledom krstnih listov triletnih otrok, zadnja leta pa se je ta pristop izkazal za dokaj nezanesljivega zaradi vse večjega števila nekrščenih otrok.

Tudi ob letošnjih skorajšnjih vpisovanjih v osnovno šolo in v vrtce ostajajo skratka odprta še številna vprašanja. Z organiziranim pristopom bi jim znala biti naša skupnost kos. Pri tem je seveda pomembna angažiranost vseh tistih dejavnikov, ki so neposredno in posredno vezani na našo šolo, ta poseg pa mora biti učinkovit in uspešen tam, kjer smo bili zadnja leta priča največjemu osipu vpisov.

Popolna podpora KPI študentskemu gibanju

Pred dnevi se je sestalo vodstvo tržaške avtonomne federacije KPI in analiziralo razvoj študentskega gibanja na krajevni in vsedržavni ravni. V obširni razpravi so bile pozitivno ocenjene manifestacije iz teh zadnjih tednov, na katerih so se stotisoči mladih z obnovljeno in jasno identiteto vključili v politično razpravo o bistvenih izbirah vlade glede proračuna in z odločnostjo postavili političnim in družbenim silam ter intelektualnim krogom pereče vprašanje izobraževanja. V tem smislu so imele manifestacije zelo pozitivno oznako »avtonomije«, ki jo študentje ljubosumno ščitijo in ki je jamstvo, da bi se v gibanje vključile širše mase mladine.

Vodstvo KPI je zato mnenja, da ima »gibanje 85« vso pravico do politične legitimacije tudi z institucionalnega vidika, zaradi česar morajo predvsem politične sile strogo spoštovati politično in organizacijsko avtonomijo študentskega gibanja.

V nadaljevanju razprave je komunistično vodstvo izrazilo veliko zadovoljstvo zaradi zrelega in omikanega načina, s katerim so študentje tudi

v Trstu izpeljali svoj protest: v tem smislu je izolacija MSI - FdG, ki je skušal vsiliti elemente razkola med italijanskimi in slovenskimi študenti, najočnejši dokaz o konkretnosti in resnosti tega gibanja, ki tudi prepričljivo zavrača vsako obliko nasilja.

Potem ko je zagotovilo svojo popolno podporo zahtevam študentov tako glede pomanjkanja šolskih struktur kot glede didaktičnih problemov, je vodstvo KPI sklenilo zahtevati vrsto srečanj med svetovalskimi skupinami KPI v krajevnih ustanovah in koordinacijskimi strukturami študentov, ob spoštovanju recipročne avtonomije.

Prispevek občini za skrbstvo o osebje

Deželni odbor je dodelil tržaški občini prispevek v višini 200 milijonov lir za kritje stroškov osebja socialnega skrbstva. Gre za 14 operaterjev, ki so začasno zaposleni v sedmih Centrih za mentalno zdravje. Le-ti so do pred nekaj leti delovali v sklopu pokrajine, zatem pa jih je vzela pod svoje okrilje tržaška občina.

Ob navzočnosti sovjetskega ambasadorja jutri odprtje dnevov sovjetske kulture

Sovjetska delegacija že včeraj dopotovala v Trst

Čeprav bo uradna otvoritev šele jutri, so se s prihodom sovjetske delegacije v Trst včeraj praktično začeli dnevi sovjetske kulture, ki bodo trajali vse do 22. t. m. Sovjetski gostje — minister za kulturo Letonske republike Vladimir Kaupuzs, poslanec v sovjeto Letonske republike Aivar Goris in generalni tajnik Združenja Sovjetska zveza Italija Lev Kapalet — so imeli že prvi sestanek na deželi z odbornikom za vprašanja skupnosti Pion Nodarijem.

Na srečanju je bil poudarjen pomen manifestacije v okviru že obstoječih plodnih odnosov med Furlanijo-Juljsko krajino in Sovjetsko zvezo. Gre za odnose sodelovanja — je med drugim podčrtal odbornik Nodari — ki segajo v drugo polovico prejšnjega stoletja, ko so v tržaški ladjedelnici Sv. Marka gradili ladje za ruske brodarje in ko so delavci iz Codroipa v Furlaniji sodelovali pri gradnji transsihijske železnice. V novejšem času pa beležimo plodno sodelovanje nekaterih deželnih podjetij z visoko razvito tehnologijo z nekaterimi sovjetskimi republikami. V perspektivi pa imajo dvornno pomembno vlogo nekatere

znanstvene ustanove, kot so miramarski center za teoretsko fiziko in Center za znanstveno in tehnološko raziskavo, v bližnji bodočnosti pa tudi mednarodni laboratorij UNIDO za bioinženirstvo in sinhrotron.

Ker pa je kultura najbolj primeren za pretok idej in informacij in torej najboljše sredstvo za medsebojno spoznavanje, so sedanji dnevi posvečeni prav kulturi, to pa v najširšem pomenu besede, saj gredo načrtovane prireditve, kot smo poročali že včeraj, od nastopa baleta opere iz prestolnice Letonije Rige pa do ekshibicij šahovskega mojstra Romanšina, in do prikaza sovjetske gastronomije, tokrat na pobudo Združenja Italija-SZ v socialnem centru pri Domju. Prav Združenju Italija-SZ je odbornik Nodari izrekel priznanje zaradi njegovega odločilnega prispevka pri organiziranju dnevov, od katerih si dežela obeta »konkretno sadove za nadaljnje nove priložitosti kovanja prijateljstva in sodelovanja«.

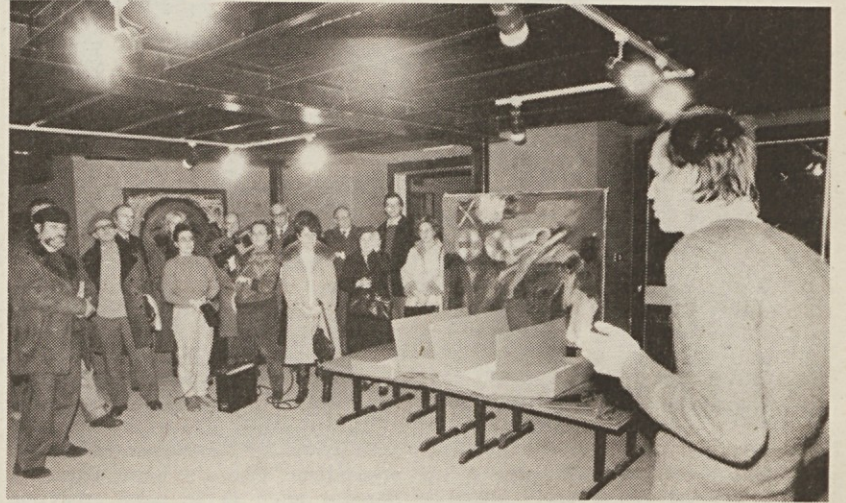
Tudi sovjetski gostje so izrazili veliko zanimanje za pobudo in za nadaljnje razvijanje ne samo kulturne sodelovanja z našo deželo. Kon-

kreten dokaz njihovega zanimanja je bil tudi obisk, ki so ga sovjetski predstavniki opravili strukturam tržaškega pristanišča, kjer so se tudi pogovorili z vodstvenimi funkcijami Avtonomne pristaniške ustanove.

Kot rečeno, bo uradna otvoritev sovjetskih kulturnih dnevov jutri popoldne ob 18.30 v mali dvorani gledališča Verdi ob navzočnosti sovjetskega veleposlanika v Italiji Nikolaja Lunkova, medtem ko bo zvečer v istem gledališču prvič nastopila baletna skupina Opere iz Rige, ki se bo v naslednjih dneh predstavila še publiku v Vidmu, Tržiču, Gorici in Pordenonu.

Na koncu naj še omenimo, da se bo v vrsto srečanj in prireditev ob dnevih sovjetske kulture vključila tudi dolinska občina. Že jutri ob 15. uri bo imela na županstvu v gosteh delegacijo sovjetskih novinarjev, katerim bodo obrazložili položaj v občini, v ponedeljek zvečer ob 20.30 pa bo v gledališču Prešeren v Boljuncu predavalja ravnateljica naravoslovnega muzeja Estonije Zintara Rutenberg, ki bo govorila predvsem o problemih zaščite okolja.

V TK Galeriji predstavili mapi Avgusta Černigoja in Vena Piona

Medtem ko je še v teku Vilfanova razstava, je sinoči Galerija Tržaške knjigarne predstavila grafični mapi slovenskih likovnih mojstrov Avgusta Černigoja in Vena Piona. Grafični mapi je založilo Založništvo tržaškega tiska. Gre seveda za dva različna ustvarjalca in predvsem za dela, ki sta jih umetnika ustvarila v dveh zelo različnih zgodovinskih obdobjih. Grafike Vena Piona je predstavil umetnostni kritik in kustos Moderne galerije v Ljubljani Jure Mikuž, ki je poudaril vlogo Pionove umetnosti v toku realizma dvajsetih-tridesetih let. V Pionovi grafični mapi so na-

mreč tri grafike iz dvajsetih let, ko je Pion še živel in ustvarjal v Ajdovščini in je prav v tem obdobju ustvaril svoja najboljša dela, tako na področju slikarstva kot grafike. Pion je bil v tem obdobju eden največjih predstavnikov novega realizma, tako na slovenskem kot na mednarodnem nivoju. Grafike, ki so jih sinoči predstavili v Tržaški knjigarni, niso bile še nikoli odtisnjene. Matrice je dala na razpolago Pionova galerija, odtisnili pa so jih v Mednarodnem grafičnem centru v Benetkah.

Černigojeva grafična mapa vsebuje dve grafiki pod naslovom »Ženski liki«, ki jih je pred nedavnim umrlim umetnik ustvaril v sedemdesetih letih, v mešani tehniki lesoreza in linoreza. Grafične liste je odtisnil Franko Vecchiet letos spomladi, tako da je Černigoj imel še priložnost, da jih je podpisal. Grafiki naj bi spadali v serijo »kart«, ki jih je Černigoj mislil ustvariti, ni jih pa utegnil dokončati. Eros se na teh grafikah razigra v živobarvne arabeske in izpričuje neskončno vitalno energijo in radodarno ironijo, ki nam jo je znal umetnik darovati v teku vsega svojega življenja. (bg)

Luška ustanova obnovila dve pogodbi

Na nedavnem sestanku v Londonu z evropskim direktorjem družbe »Citrus marketing board« Deutchom je generalni direktor tržaške pristaniške ustanove Rovelli, katerega je spremljal konzul enotne kompanije Hickel, obnovil pogodbo tudi za prihodnje leto za tranzit tistega izraelskega sadja preko tržaške luke, ki je namenjeno srednjeevropskemu tržišču. Izraelski izvozniki so se namreč pohvalno izrekli glede operativnosti tržaške luke in so zato obnovili pogodbo.

Generalni direktor tržaške luke Rovelli se je s konzulom Hicklom podal tudi v Leoben v Avstriji, kjer je obnovil pogodbo za tranzit avstrijskega lesa, ki je namenjen prekomorskim državam. Pogajal se je z najvišjimi predstavniki družbe »Holzexport«, ki izvažajo velike količine lesa v severno Afriko in na Blžnji vzhod. Avstrijski predstavniki so potrdili svojo preferenco za natovarjanje lesa v tržaški luki in ugotavljali, da je treba manjšo količino prometa v tem letu pripisati finančnim težavam nekaterih držav uvoznice.

Predstavniki luške ustanove so nadalje v Pragi preverjali možnosti za razne oblike kooperacije s ČSSR; praške pogovore je treba vključiti v kontinuiteto odnosov med pristaniško ustanovo in češkoslovaškimi gospodarskimi operaterji.

»Speciale Regione« drevi o zasedanju skupnosti Alpe-Jadran

Drevi med 19. in 20. uro bodo vse krajevne televizijske postaje v deželi predvajale 11. oddajo iz tedenske serije »Speciale Regione«, ki jo pripravlja urad za tisk in stike z javnostjo pri deželni upravi. Na sporedu bosta tudi tokrat dva prispevka, prvi posvečen plenarnemu zasedanju predstavnikov dežel, članic delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki je bilo nedavno v Zagrebu, in drugi o problemih industrije v deželi.

Nando Dalla Chiesa v Časnikarskem krožku

Študijski krožek Ercole Miani bo priredil v torek, 17. decembra ob 17.30 v Časnikarskem krožku (Korzo Italija 12) srečanje z Nandom Dalla Chiesa, avtorjem knjige »Delitto imperfetto«. Sina umorjenega generala Carla Alberta Dalla Chiesa bo predstavil novinar Pierluigi Sabatti.

Odgovor občinskega odbornika Lokarja na pisanje Piccola o zaščitnem zakonu

V zvezi z uvodnikom o zakonskem osnutku ministra Vizzinija o zaščiti slovenske manjšine v Italiji, ki ga je objavil tržaški dnevnik Il Piccolo v včerajšnji številki in ki prinaša tudi razne izjave političnih sil, je odbornik tržaške občine Aleš Lokar izdal tiskovno poročilo; v njem najprej opozarja, da je SSK omenjeni osnutek prejela šele v zadnjem trenutku in se bo o njem izrekla potem ko ga bo globlje proučila. Že sedaj pa izraža svoje začudenje za nekatere izjave krajevnih in vsedravnih političnih predstavnikov glede prisotnosti Slovencev v deželi.

Odbornik Lokar v svojem poročilu poudarja, da je prisotnost Slovencev v videmski pokrajini priznana že iz časov Serenissime, tako da s tem v zvezi obstajajo zgodovinski vzdevki kot »Slavia Veneta«, številni toponimi, filološke študije tudi na mednarodni ravni o značaju tistih govorici, kakor tudi številna živa pričevanja, s katerimi se lahko seznanimo vsakdo, ki želi obiskati tiste doline in vzpostaviti stik z njenimi prebivalci.

Gre za stvarnost, dodaja odbornik Lokar, ki je ni moč zanikati ob kakšni mizi, kot je ni bilo moč izbrisati v resnično težjih časih fašistične opresije. Ponižnost prisotnosti tistega prebivalstva, ki v tolikšni meri moti določeni nacionalizem, je treba pripisati prav trajnemu, absolutnemu in protidemokracičnemu pomanjkanju zaščitnih ukrepov, kar je delno favoriziralo njegovo asimilacijo in mu oobenem onemogočilo razvoj in polno osamosvojitve, kljub izpričani zvestobi Italiji, ki jo je prebivalstvo dokazalo v številnih zgodovinskih okoliščinah. Je treba mar zaključiti, se sprašuje odbornik Lokar, da se pri nas zvestoba ne izplača, nasprotno ...? Obenem dodaja, da si tega ne želi.

Gotovo je — zaključuje tiskovno poročilo — da take nerealistične izjave vsekakor ne pomagajo naporu, ki ga

mora SSK delati za sodelovanje v sedanjih večinah, predvsem v tistih sedežih, kjer so omenjena mnenja prisotna v najbolj strupenih oblikah. Po tem kar se je zgodilo v preteklosti — dodaja še odbornik Lokar — mislimo, da Trst in dežela nimata potrebe nadaljnjih razkolov, ampak potrebujejo enotnost in delo za dosego razvoja.

Januarja nov krog obveznih pregledov motornih vozil

Uradni list je že objavil ministrski dekret, po katerem se bo 2. januarja začel nov krog splošne revizije avtomobilov za leto 1986. Gre za zasebna vozila, ki so bila prvič registrirana do konca leta 1975, in za tovornjake za posebne transporte, ki ne presegajo 3,5 tone nosilnosti in ki so bili prvič registrirani do konca leta 1980.

Pred 64 leti požig Narodnega doma v Barkovljah

V noči med 12. in 13. decembrom leta 1921 so fašisti zažgali Narodni dom v Barkovljah. Na današnji dan pred 64 leti je bilo tam pravcato pogorišče.

Na dogodek nas je sinoči opozoril Riko Simonič, katerega oče, prav tako po imenu Riko, je vodil društveno gostilno v omenjenem domu in je imel tam tudi svoje stanovanje.

Riko Simonič je bil tedaj komaj devetletni fant, a se dogodka še dobro spominja. »Bilo je okrog 20. ure, ko so fašisti pridrveli pred dom, ki je bil na številki 82 na Miramarski cesti (tedaj so se hiše v Barkovljah štele od 1 do 900), začeli grmadi vse pohištvo v dvorani, med tem tudi klavir, in vse skupaj zažgali. Ker so vse polili z bencinom, se je vnel tak ogenj, da bi

Zborovanje KPI o vzhodnokraškem območju

Vzhodnokraške sekcije KPI prireja jo drevi v Ljudskem domu v Trebčah javno skupščino, na kateri bo osrednja pozornost posvečena vprašanju v zvezi z izgradnjo hitre ceste in padriškega raziskovalnega centra, govor pa bo tudi o polemikah in špekulacijah o uporabi trebenskega otroškega vrta. Na srečanju bosta sodelovala pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli in občinski svetovalec Stojan Spetič. Začetek skupščine ob 20.30.

Viezzi o obmejni kooperaciji

Deželni tajnik KPI Roberto Viezzi je v zvezi s finančnimi prispevki, ki jih novi finančni zakon predvideva za obmejna območja, posredoval naslednjo izjavo:

»225 milijard lir, ki bodo v naslednjih treh letih namenjene gospodarski kooperaciji na obmejnem območju, predstavlja zelo pomemben korak. Če ga bo — kot upamo — odobrila tudi poslanska zbornica, bo konkretno odprl pot hitremu sprejetju posebnega zakona za to področje, ki naj bi ga sestavili na osnovi zakonskega predloga KPI in drugih skupin, ki so ga predstavile.

KPI je bila pobudnica tega koraka in si je vseskozi prizadevala za čimvečjo soglasnost okoli pobude, saj meni, da kooperacija na obmejnem območju predstavlja eno najpomembnejših razvojnih perspektiv.«

mala črna kronika

Za tatovi ostalo 5 milijonov lir škode

Uvozno-izvozno podjetje v Ul. Rossetti 65 so v noči od torika na sredo obiskali tatovi. Sledove nezazelenih gostov je prvi opazil ravnatelj podjetja, 26-letni Umberto Rocco, ki stanuje v Ul. dei Porta 8. Dolgoprstneži so vdrl v urad skozi okno, ki gleda na notranje dvorišče in je le en meter od zemlje.

S polic so odnesli 24 avtoradijev, 13 radioregistratorjev, 13 kaset, 5 telefonov in dve bančni knjižici. Ricco je izjavil, da znaša škoda pet milijonov lir.

Z avtom zbil pešca

Včeraj zjutraj malo po 7. uri so na ortopedskem oddelku sprejeli 77-

letnega upokojenca Ottavia Corrada iz Drevoreda Campi Elisi 59. Petnajst dni se bo moral zdraviti zaradi ran in udarcev, ki jih je zadobil nedaleč od doma. Ko je izven prehoda za pešce prečkal omenjeni drevored, ga je namreč podrl avto, ki se kljub nesreči ni ustavil. Čez nekaj časa, ko se je ranjeni upokojenec spravil do pločnika, se mu je približal okrog 25 let star fant, ki ga je vprašal, ali ga je ranil. Na pritrdilen odgovor je upokojencu sporočil, da bo obvestil Rdeči križ, kar je tudi storil, ne da bi se vrnil na kraj nesreče in dal svoje osebne podatke.

● Deželna svetovalska skupina in pokrajinski odbor KD prireja ta soboto 14. decembra na Pomorski postaji posvet o naravnem okolju v tržaški pokrajini, oziroma kakšen je v tem okviru načrt za izboljšanje kakovosti življenja.

Januarja v Trstu konferenca o prevozihi

Prihodnji teden se bosta deželna odbornika za prevoze Di Benedetto in za programiranje ter bilanco Carbone sestala s svojimi kolegi iz Veneta in Mark, da bi se dogovorili za skupno akcijo in ukrepe v korist tako imenovane jadranske poti v odnosu do vsedravnega transportnega načrta. Slednji namreč hudo zanemarlja, če že ne povsem prezira, pomembno vlogo naše dežele tako v italijanskem kot mednarodnem prometnem sistemu.

Problematici bo posvečena tudi že pred časom načrtovana deželna konferenca o transportih, ki bo konec januarja na Pomorski postaji v Trstu in ki bo morala zastaviti temelje za sestavo deželnega integrativnega transportnega načrta v dolgoročni perspektivi leta 2000. Konferenca se bosta predvidoma udeležila tudi ministra za prevoze Signorile in za trgovinsko mornarico Carta.

Ministrstvu za industrijo in finance razpisali natečaj za 12 delovnih mest

Deželno vodstvo CGIL sporoča, da sta ministrstvu za industrijo in finance razpisali v naši deželi natečaj za naslednja delovna mesta:

- 3 mesta vodje statističnega oddelka (univerzitetna diploma);
 - 2 mesti mineraloškega inženirja (ista izobrazba);
 - 1 mesto inšpektorja za meritve (ista izobrazba);
 - 4 mesta uradnika v izvršilni karieri (potrebna je diploma višje srednje šole);
 - 2 mesti uradnika (višja srednja šola).
- Sindikati nadalje sporoča, da se interesi za podrobnejše informacije lahko obrnejo na urad CGIL v Ul. Pondares 8 vsak dan od 16. do 19. ure.

Bar Vatta na Opčinah spet odprt

Na Opčinah so pretekli teden odprli prenovljene prostore bara Vatta. V novem, okusno opremljenem lokalu v Narodni ulici, ki je znan predvsem po svojih sladoledih, sta po več kot četrstoletnem stažu lidientom še vedno na uslugo brata Carlo in Dolfo Vatta in njuna sina Roberto in Giovanni.

PREMIERA KOMEDIJE

Hudomušna prikazen

preložena
na petek, 20. t. m., ob 20.30
ABONMA RED A - premierski
PREDPREMIERE
v torek, 17. t. m., ob 16.00
ABONMA RED I - mladinski
v sredo, 18. t. m., ob 20.30
ABONMA RED D - mladinski
v četrtek, 19. t. m., ob 20.30
ABONMA RED E - mladinski

gledališča

VERDI
V nedeljo, 15. t. m., ob 16.00 (red G)
bo na sporedu šesta predstava opere
»Rusalka«.

ROSSETTI
Danes, 13. t. m., ob 20.30 bo gledališka skupina La Contemporanea 83 predstavila delo Manlia Santanelli »Le soferenze d'amore della Radegonda e del capitano della morte«. V abonmaju odrezek št. 2. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Predstava traja 2 uri in 10 minut.

Od 19. do 23. t. m. bo Teatro Manzoni predstavil Sardoujevo delo »Divorzio!«. V glavni vlogi igra Alberto Lionello. Režija: Marco Ferrero. Predstava izven abonmaja. Abonenti imajo 30 in 20 odst. popusta. Predprodaja vstopnic v Pasazi Protti 2.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana
Danes, 13. decembra, ob 20. uri: Gosvajanje zagrebških simfonikov RTV Zagreb.

V ponedeljek, 23. t. m., ob 20. uri: E. Rostand »Cyrano de Bergerac«.

V sredo, 25. t. m., ob 19.30: Kemal Gekić, klavirski recital.

Mala dvorana
Danes, 13. decembra, ob 18.00: V treh dneh iz glasu in telesa, Studio za svobodni ples Ljubljana; ob 20. uri: Prepletanja, eksperimentalni multimedialni program.

Srednja dvorana
Jutri, 14. decembra, ob 10.00: V treh dneh iz glasu in telesa, delavnica Projekt Intermedia; ob 18. uri.

Okrogla dvorana
V petek, 20. t. m., ob 22. uri: Nočni program - M. Sherman »Mesijak«.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 13. decembra, ob 20. uri: M. Frayn »Hrup za odrom«; režija Boris Kopal. Predstava v Solkanu za ZKO Sežana in izven.

razna obvestila

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja jutri, 14. decembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu ples z glasbeno skupino Prizma iz Slovenije. Pridite!

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Peterlinova dvorana v Ul. Donizetti 3, bo v ponedeljek, 16. t. m., ob 19.30 otvoritev likovne razstave osnutkov za barvna okna in tapiserije arh. Marte Kunaver iz Ljubljane. Razstava bo odprta vsak dan od 17. do 19. ure. Istega dne ob 20.30 pa bo na sedežu Predbožično srečanje s tržaškim škofom Lorenzom Bellomijem.

Vzhodnokraške sekcije KPI prirejajo danes, 13. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah javno skupščino o problemih vzhodnega Krasa. Sodelovala bosta tajnik pokrajinske federacije KPI Ugo Poli in občinski svetovalec Stojan Spetič.

Zadruška »NAŠ KRAS« vabi svoje člane in njihove prijatelje na skupno večerjo, ki bo jutri, 14. decembra, ob 20.30 v restavraciji Furlan na Repentabru.

Mladinska skupina P. Tomažič obvešča vse pevce in pevke, da je zbirališče za nastop pri Domju (Discount Coop) v nedeljo, 15. t. m., ob 17. uri.

kino

Ariston 17.00 — 22.15 »Pranzo reale«. Režija: Malcolm Mowbray. Maggie Smith, Denholm Elliott.

Eden 15.20 — 22.00 »Giochi erotici particolari« in »Viral sex games«. Prepovedana mladini pod 18. letom.

Excelsior 17.00—22.15 »Scandalosa Gilda«. Monica Guerritore. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior II. 16.30 — 21.45 »La-messa è finita«. Nanni Moretti.

Fenice 16.00 — 22.15 »La foresta di smeraldo«.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.00 »Lorna, una bocca in calore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »Il pentito«.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »Mamma Ebek«.

Mignon 16.00—22.00 »Ritorno al futuro«. Fantastični film.

Grattacielo 16.00 — 22.15 »King David«. R. Gere.

Capitol 16.30 — 22.00 »Porkys III - La rivincita«.

Lumiere 17.00 — 22.00 »Liquid sky«.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Demoni«.

Aleone 16.00 »Il testimone«.

Radio 15.30 — 21.30 »Selvaggio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

čestitke

Ansambel TPPZ P. Tomažič čestita svojemu rednemu članu FRANCU RESINOVIČU za visoki življenjski jubilej in mu kličo še na mnoga srečna leta.

V Boljuncu praznujeta danes 25-letnico skupnega življenja OSKAR in SONJA. Iz srca jima želijo vse najboljše Ljilja, Ilario, Franko in Daniela z Maurom.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 13. decembra
LUCIJA

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.21 — Dolžina dneva 8.44 — Luna vzide ob 9.31 in zatone ob 17.32.

Jutri, SOBOTA, 14. decembra
VOJMIK

Vreme včeraj: temperatura zraka 8 stopinj, zračni tlak 1024,7 mb raste, veter 8 km na uro severozahodnik, vlaga 51-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,6 stopinje.

Plimovanje danes: ob 3.34 najnižja —11 cm, ob 9.20 najvišja 52 cm, ob 16.25 najnižja —69 cm, ob 23.15 najvišja 32 cm.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILA STA SE: Lorenzo Ingardini in Maria Beatrice Comin - Chiaramonti.

UMRLI SO: 63-letni Edilio Bresovec, 91-letna Norina Shigon, 81-letna Ernesta Martini, 77-letni Ermanno Cova, 82-letna Giuseppina Bon, 71-letni Giuseppe Groppazzi, 75-letna Letizia Debelli, 62-letni Antonio Bulfon, 91-letna Anna Novelli, 82-letna Maria Covra, 72-letna Maria Bencich, 52-letni Elio Chersicola, 81-letna Marija Pisco, 73-letni Angelo Formularo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrezina: tel. 200-121, Sečljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1986

CELOLETNA 90.000 lir
MESEČNA 12.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 90.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1986. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 - Tel. 794672
Urnik od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoči račun ZTT 13512348

Tržaška kreditna banka:
Tekoči račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Opčinah:
Tekoči račun št. 1718

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica
v Nabrezini: Tekoči račun št. 756/03

Kmečka banka - Gorica:
Tekoči račun št. 8333

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:
Tekoči račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob:
Tekoči račun št. 654/23.

razstave

V umetnostni galeriji N. Bassanese na Trgu Giotti 8 (1. nadst.), bo od jutri, 14. t. m., odprta slikarska razstava DONATA RICCESIJA. Otvoritev bo ob 18. uri. Razstava bo odprta ob delavnikih od 17. do 20. ure.

KD Vesna vabi jutri, 14. decembra, ob 20.30 v Dom A. Sirka v Križu na odprtje razstave najnovejših črtno-geometrijskih grafik. Razstavo prireja v sodelovanju s TK Galerijo in pod pokroviteljstvom ZSKD. Nastopil bo godalni kvartet Glasbene matice.

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja slikar Jernej Vilfan.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje vabi v nedeljo, 15. t. m., ob 18. uri na koncert mešanega pevskega zbora Milan Pertot v barkovljanski cerkvi ob 80-letnici skladata Ubalda Vrabca.

KD Rovte - Kolonkovec priredi jutri, 14. decembra, ob 20. uri nastop seniorske dramske skupine SKD Tabor Opčine z izvirno-poučno zabavno igro posvečeno ljubezni »Beseda 85«.

Sola Glasbene matice - podružnica Prosek - Kontovel. Danes, 13. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku koncert harmonikarja R. Benetella.

Sola Glasbene matice vabi na nastop, ki bo danes, 13. decembra, ob 18. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R. Man-na 29.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V nedeljo, 15. t. m., ob 16. uri ponovitev proslave ob 40-letnici osvoboditve »Ni ga drobca slovenske prsti, kjer naša ni kanila kri«. Pripravil Drago Gorup. Sodelujejo harmonikaši Glasbene matice, recitatorji, moški in ženski zbor Tabor.

PD Slovenec prireja jutri, 14. decembra, ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu kulturni večer. Nastopila bosta moški pevski zbor Vasilij Mirk in ženski zbor KD Prosek - Kontovel. Vabljeni!

KD J. Rapotec - Prebeneg vabi jutri, 14. decembra, ob 20. uri na otvoritev slikarske razstave Milka Bambiča, Piera Conestaba in Mira Kranjca. Sodelujejo: Boris Pangerc, Marij Čuk, harmonikarski trio Synthesis 4, Rojcar, Marchesich in Jurinčič. Vsak dan od 17. do 20. ure; v nedeljo od 10. ure do 12.45.

Foto Trst 80 vabi na zaključni večer diapozitivov 4. fotografskega natečaja (na ogled bodo tudi črno-bele slike) jutri, 14. t. m., ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20.

Telefonske številke Primorskega dnevnika in ZTT

Objavljamo telefonske številke PRIMORSKEGA DNEVNIKA in drugih oddelkov Založništva tržaškega tiska:

PRIMORSKI DNEVNIK
ALPE ADRIA 794672/3, 4, 5
795873

DIREKCIJA
in UPRAVA ZTT 72755

PUBLISTI
(Oglasni oddelki) 775275

TUJI LISTI 727396

IMPORT-EXPORT 764310

KNJIŽNE IZDAJE 728060

GRAFICENTER 763856

VIDEOEST 796218

SKLADIŠČE 910236

POHIŠTVO ZA
OPREMO
STANOVANJA

DNEVNE SOBE
KNJIŽNE OMARE
SEDEŽNE
GARNITURE

SVETILA
MEDENINASTE
POSTELJE
SPALNICE

KUHINJE
SESTAVLJIVE
OTROŠKE
SPALNICE

TISOČ IDEJ ZA OPREMO TVOJEGA STANOVANJA

Imoduto

TRST -- UL. CARDUCCI 10 -- TEL. (040) 732677

Spominski kovanec Zavoda v Devinu

Za spominski kovanec, ki bo izšel na osnovi zakona št. 236 z dne 27. maja 1985 v počastitev ustanovitve Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu, vlada veliko zanimanje. Mnogi bi ga radi naročili in se za to obračajo na sam Zavod. Imeti pa bodo morali nekaj potrpljenja. Zakladno ministrstvo namreč še ni izdalo odloka, s katerim bo določena vrednost kovanca. Zdi se, da bo legalno veljal 500 lir, na tržišču pa ga bo najbrž moč kupiti za 230 tisoč lir. Dekret bi moral tudi določiti postopek za naročila. Za to se bo vsekakor treba obrniti na Državno kovnico v Rimu ali pa na denarne ustanove, tudi v naših krajih.

Tečaj računalništva

V računalniškem centru tržaške univerze v Ul. del Ronco se bo 14. januarja začel tečaj za specializacijo osebja na področju elektronske obdelave podatkov. Tečaj so priredili ob gnotni podpori Tržaške hranilnice, da mladim diplomirancem na višjih srednjih šolah nudijo možnost, da se поблиže seznajajo s sektorjem, ki še vedno nudi dovolj možnosti zaposlitve.

Za vpis v tečaj bo treba polagati poseben izpit, ki bo že to soboto, 14. t. m.

mali oglasi

DEKLE 30 let išče službo kot otroška negovalka ali kot pomoč v gospodinjstvu za stalno ali več ur dnevno. Tel. 003866/23933.

NUDIM lekcije nemščine na področju dolinske občine. Tel. ob urah kosila na št. 040/228-597.

PRODAM hišo in 4.000 kv. m zazidljivega terena na Proseku. Tel. na št. 040/225-751.

FIAT 127, letnik 1979, v dobrem stanju prodam. Tel. 040/227-154.

PRODAM močnostni ojačevalec PIO-NEER za avtomobil, s troizhodnim cross-overjem. Cena po dogovoru. Tel. 040/942-760 po 20. uri.

ZAČIMBE, čreva in vse potrebno za koline ima semenarna Pri Mili v Doberdobu, ki sprejema tudi naročila za semenski krompir. Telefon (0481) 78-072.

OSMICO ima odprto Diko (Benedikt) žerjal, Boršt 74.

OSMICO je odprl Robert Pipan v Mavinjah.

PRODAM trisobno stanovanje v Gorici z garažo in kletjo. Tel. 0481/33156.

PRODAM žensko kolo s koškom znamke legnano. Tel. 0481/33156.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrouška v Zagradcu št. 1. Toči belo in črno vino.

PRODAM traktor ford 41 KS, 600 delovnih ur, v odličnem stanju in 5 cementnih sodov s stekleno prevleko od 30. 20 in 15 stotov v dobrem stanju. Tel. ob urah obedov na št. (0481) 391-165.

OSMICO je odprl Ladi Rebula v Bajti. OSMICO je odprl Slavko Novak, Mačkole-Križpot. Toči belo in črno vino.

PRODAM kleparsko delavnico, 90 kv. m z orodjem in tudi nepremičnino z možnostjo oddaje v najem. Tel. 040/71149.

ODDAJAMO trgovino z materialom za vodovodne napeljave in gretje z dovoljenjem in ves inventar razen nepremičnine. Tel. 040/71149.

Prispevajte za

Dijaško matico

prispevki

V spomin na drago Ivanka Gregoretti Cattaneo daruje Lidija z družino (Padriče 10) 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob osmi obletnici smrti in v počastitev spomina pok. Albina Kalca daruje mama in brat Milan 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Namesto cvetja na grob pok. Mira Presla daruje Dora Kalc 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na drago Marijo in Giovannija Pipana darujejo sestre in sva-kinja Vittoria 20.000 lir za Dijaško matico in hčerka Anita 20.000 lir za Glasbeno matico.

Podporni član Marjo švara od Domja daruje 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Mira Presla darujejo Vilko Batič 20.000 lir, Franc Resinovič 5.000 lir, Ivan Salvi 15.000 lir in Svetko Kralj z družino 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Namesto cvetja na grob Mira Presla daruje Zmagoslava Marc 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na dragega moža in očeta Josipa Jogana darujejo žena in otroci 100.000 lir za Glasbeno matico, 100.000 lir za Dijaško matico in 100.000 lir za sklad M. Čuk.

V počastitev spomina pok. mame Vidka Vremca daruje Srečko Colja 20.000 lir za Knjižnico P. Tomažič in tovariši.

Namesto cvetja na grob pok. Ivanke Grgič daruje Irma Udovič 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Renata Racmana daruje družini Počkar in Krasna 15.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na pok. Mira Presla daruje Silvan Žagar z družino 15.000 lir za ŠD Zarja.

Drago Sedmak daruje 50.000 lir za vzdrževanje Doma A. Sirka.

Namesto cvetja na grob Mira Presla so darovali za VZPI-ANPI sekcija Bazovica: Pino Purič 5.000 lir, Silvester Grgič (Zelce) 5.000 lir, Nini Počkar 10.000 lir, Grigio 5.000 lir, Oskar Grgič 10.000 lir, Franc Krizman (Plesec) 10.000 lir, Silvester Grgič (Nendo) 10.000 lir, Marija Žagar 10.000 lir, Andrej Grgič 20.000 lir, Viktor Mavec 10.000 lir, Ivan Čač 20.000 lir, Pepi Žagar 10.000 lir, Anton Grgič 5.000 lir, Radivoj Čač 10.000 lir, Vinko Krizmančič 10.000 lir, Marija Krizmančič (Zepensčeva) 10.000 lir, Anton Pečar 10.000 lir, Ivan Marc 5.000 lir, Stanko Vodopivec 10.000 lir, Aleks Brass 10.000 lir, Silvester Ražem 10.000 lir, Vinko Ražem 10.000 lir, Franc Kocijan 10.000 lir, Egon Leban 20.000 lir, Olga Grgič 5.000 lir, Danilo Sturman 10.000 lir, Jožko Colja 10.000 lir, Dorica Arduini 10.000 lir, Svetko Čufar 10.000 lir, Miroslav Žagar 10.000 lir, Stanko Žagar 5.000 lir, Rudi Krizmančič 10.000 lir, Mirko Krizmančič 10.000 lir in N.N. 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ivanke Grgič darujejo družina Grgič (Fernetiči) 13) 100.000 lir, Forza - Kjuder 15.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob smrti Marije Škabar daruje sin z družino 50.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob 15. obletnici smrti Alojzije Škabar daruje družina Škabar (Repen 30) 20.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

V spomin na predrago Ivanka daruje družina Komar - Trani 50.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob 13. obletnici smrti Alojza Škabarja daruje družina Škabar (Repen 45) 20.000 lir za OPZ-MPZ Zvonček.

Namesto cvetja na grob Marije Škabar darujejo za popravilo repentabske cerkve: Purič (Repen 13) 10.000 lir, Bertolino (Repen 29) 10.000 lir, Mi-lič (Repen 49) 10.000 lir, Škabar (Repen 4) 10.000 lir, Doljak (Repen 11) 10.000 lir, Škabar (Repen 45) 10.000 lir, Guštin (Repen 76) 20.000 lir, Rav-bar (Repen 21) 5.000 lir, Škabar (Repen 39) 10.000 lir, Ravbar (Repen 89) 10.000 lir, Škabar (Repen 32) 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Škabar daruje družina (Repen 22) 20.000 lir za MPZ-OP

Mi in prizadeti otroci

Rubrika sklada »Mitja Čuk«

Predsedniško poročilo

Nadaljujemo z drugim delom predsedniškega poročila, kakor ga je podala Jelka Cvelbar na skladovem prvem občnem zboru 22. novembra letos.

Izkristaliziralo se je tako mnenje, da nočemo biti le ustanova, ki svoj z naporom zbran denar asepticno deli levo in desno na prošnjo tega ali onega. Naša zavzetost je v tem, da hočemo biti s svojimi prizadevanji v imenu naših varovancev in z njimi samimi navzoči povsod, kjer se nekaj dogaja, z isto pravico kot so lahko povsod tisti, ki nimajo posebnih ovir in problemov. Kajti, če je res, da mora po eni strani javnost spoznati tudi problem razvojno motenih oseb za svojega, je prav tako res, da moramo mi, družba, znati najti taki osebi smisel in ji nuditi vse tiste, zanjo karakteristične pogoje, da bo svoj smisel dobila in si zanj po svojih močeh tudi prizadevala.

Težko se je včasih zamisliti iz našega sveta, ki mu vladata čas in tekma — kdor bo več dosegel ali zaslužil, zamisliti se v svetu tistih oseb, ki jim je merilo napor (ne glede na čas, ki ga za delo porabijo) in kjer ni tekmovanja do skrajnosti. Pa vendar: zamislimo si rezultate razvojno motene osebe, ki so včasih po naših merilih tako skromni, in začetimo tisti napor, ki ga je morala vložiti v svoje delo, pa bomo stopili morda za korakec bližje realnosti, ki nam ves čas stoji ob strani, čeprav je morda nočemo videti. Če pa smo jo že zagledali, jo zbrisemo z dobrim sklepom in pomirimo svojo vest z denarnim prispevkom. Naša vest bo v resnici pomirjena šele takrat, ko se bomo razvojno moteni osebi znali približati brez občutkov usmiljenja, brez narejene dobrohotnosti in posebnih priložnostnih grimas, s preprostim pristopom, kakor ga imamo do prijatelja.

Sklad »Mitja Čuk« si prizadeva tudi za to.

Če je sicer pomembno, da nudimo svojo finančno pomoč je prav tako pomembno, da se borimo za pravice razvojno motenih, kakor tudi, da o takšni problematiki seznanjamo javnost. V letu dni nam je marsikaj uspelo, čeprav še ne dovolj. Po stikih z ljudmi, ki obiskujejo v lepem številu naše prireditve, po darovih in prispevkih, ki se nabirajo za naš sklad, lahko rečemo, da se je iz sklada »Mitja Čuk« skupaj s prizadevanji, ki ga prepajajo, že vtisnilo v zavest našega človeka. Že marsikdo ve, kdo smo. Prav tem posameznikom pa se moramo zahvaliti, da smo denarna ustanova, ki lahko poseže s konkretno pomočjo v najrazličnejše problemske situacije. S tem v zvezi pa se moramo zahvaliti tudi denarnemu zavodu, pri katerem je odprto naš račun, ker se je znal vedno tenkočutno odzvati našim potrebam.

Vendar res ne vem, če bi nam uspelo v letu dni prehoditi toliko poti, ko bi le čakali na dobrohotnost ljudi, ne da bi tudi sami vložili svoj trud v nabirko. Zdelo se nam je nadvse pomembno, da se o nas sliši, da s svojo navzočnostjo spoznamo ljudi na vseh koncih našega ozemlja... Zdelo se nam je važno, da si zagotovimo pot navzven v sredstvih javnega obveščanja, da bi tudi ljudje, ki takih problemov sami nimajo, spoznavali, z vprašanji, ki so bitna za prizadete osebe. Kolikor toliko nam to uspeva z rubriko našega sklada. Ker pa nič ne nadomestijo živega stika, smo se odločili, da občasno pripravimo prireditev, pri kateri vedno navdušeno sodelujejo naši umetniki, amaterji, kulturna in športna društva in ki vedno dobijo ugoden odmev v slovenskem času.

pisnem in radijskem poročanju.

Ker se zavedamo, da je uspeh naših prizadevanj tesno povezan z razširjenostjo spoznavanja problemov, s katerimi se ukvarjamo, smo vedno skušali najti pot tudi do naših društev in z njimj utrditi tiste vezi, ki bi nam pomagale, da s skupnim delom še bolje služimo svojemu namenu. Zato smo zelo hvaležno sprejeli pobudo športnega združenja Slo-ga, ki predvideva trajnejše sodelovanje med nami, kakor tudi enkratne pobude, kakršna bo v kratkem stekla v kulturno - športnem središču v Zgoniku po zaslugi ŠD »Kras«, KD »Rdeča zvezda« in ansambla »Ljuzeta Furlana«, ki je pravzaprav izrekel idejo o takj prireditvi.

Ni moj namen, da bi prezrla plodno sodelovanje z openskim KD »Tabor«, ki nam vedno in redno prihaja naproti s svojimi prostori, bodisi za naše sestanke, kot tudi za prireditve in razstave. Najbolj pa poleti, ko nam velikodušno odstopi ves Prosvetni dom za poletni center skupaj s ŠD Polet.

Veliko razpoložljivost smo začeli tudi pri Odseku za doraščajočo mladino pri SKGZ in Slov. dijaškemu domu, ŠD in KD Primorec, ki nam je s svojo marljivostjo vedno priskočil na pomoč po svojih čilih. Prav tako so se zavzeli za naše delo člani društva iz Barkovelj, TPK Sirena, ko je kazalo, da bi rabili še dodatno lokacijo za poletno središče. Za sodelovanje naj se zahvalimo še Finžgarjevemu domu na Opčinah, za topel sprejem naših pobud pa še Društvu slovenskih izobražencev, Slovenskemu klubu in Kulturnemu domu. Posebej gre naša zahvala za vsestransko razumevanje in pomoč slovenskim občinam v Nabrežini, na Repentabru, v Dolini in v Zgoniku, ki so vseskozi pomagale, da je naše načrtovano delo steklo brez birokratskih ovir in nam dale na razpolago svoje strukture.

Naše delo so vedno z razumevanjem podprli šolski upravitelji, res kapilarno in zato tem dragocenejše delo pa moramo priznati učiteljem slovenskih osnovnih šol, ki niso le prispevali k materialni rasti našega sklada s tem, da so npr. vodili svoje učence pri izdelovanju voščilnic, pač pa so v pravem duhu vzgajali in prikazovali realnost prizadetih tudi tam, kjer takih primerov ni bilo na šoli.

Pri sami organizaciji nekaterih naših pobud pa imajo precejšnjo za-slugu tudi člani Zamejske skavtske organizacije.

Zato, če naj v kratkem povzetku poudarim svoje misli, obvelja naj naše geslo »Pomagajmo otrokom«, vendar ne sami, s pomočjo vseh, ki ste sprejeli v zavest tudi to plat naše realnosti, ki upošteva enakopravno tudi vse tiste, ki jim je razvoj kakorkoli moten.

Koncert za sklad

V soboto 21. decembra bo ricmanjska godba imela vsakoletni zaključni koncert. Tokrat je namenila izkupiček skladu »Mitja Čuk«.

Člani našega sklada se iskreno zahvaljujejo za ljubeznivo misel, še posebej zato, ker nam potrjuje, da nj naše delovanje zamen, pač pa dobiva pravo mesto in odmev med našimi ljudmi.

Preproste besede

Tak naslov nosi glasilo osnovne šole »Dragotin Kette« s prilagojenim učnim programom iz Novega mesta. V njem je letos dobil mesto tudi članek o tamburaški skupini.

radiotelevizija**italijanska televizija****Prvi kanal**

- 9.30 Teletideo
- 10.30 Incontrarsi e dirsi addio - nadaljevanka
- 11.30 Taxi - TV film
- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo... Kdo igra? - Opoldanski program z Enrico Bonaccorti
- 13.30 Dnevnik 1
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...
- 14.00 Halo... Kdo igra? - zadnji poziv
- 14.15 Il mondo di Quark
- 15.00 Primmissima
- 15.30 Formazione di un continente - poučna oddaja
- 16.00 Trije nečaki in majordom - TV film
- 16.30 L'amico Gipsy - TV film
- 16.55 Iz parlamenta
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Immagini di un viaggio
- 18.10 Odprti prostor
- 18.30 Parola mia
- 19.35 Almanah in vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik 1
- 20.30 90 let filma - Picnic - film
- 22.30 Love story - film
- 00.10 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- 00.25 Il segreto delle pievi - poučna oddaja

Drugi kanal

- 9.30 Teletideo
- 11.55 Cordialmente - rotocalco quotidiano
- 13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
- 13.25 Dnevnik 2 - Chip
- 13.30 Capitol - TV serija
- 14.30 Dnevnik 2 - kratke vesti

- 14.35 - 16.00 Tandem - aktualnosti in igre
- 16.00 L'Italia delle regioni: alla scoperta del nostro passato
- 16.30 Pane e marmellata
- 17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Sereno variabile
- 18.30 Dnevnik 2 - športna poročila
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- 19.45 Dnevnik 2
- 20.20 Dnevnik 2 - šport
- 20.30 Claretta - film
- 22.40 Dnevnik 2 - večerne vesti
- 22.50 Perché Claretta - pogovor o filmu
- 23.40 Dnevnik 2 - zadnje vesti
- 23.50 Nočni kino: La gatta graffia - film

Tretji kanal

- 11.45 Teletideo
- 14.05 Jezik za vsakogar - ruščina
- 14.35 Šola in vzgoja - francoščina
- 15.05 Così non è se vi pare - 4. epizoda
- 16.05 Šola in vzgoja - rdeči planet
- 16.35 Tolentino: odbojka - svetovno prvenstvo
- 17.35 Dadaumpa
- 18.10 L'Orecchiocchio - glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Sulle orme degli antenati - arheološki tehnik
- 20.05 Šola in vzgoja: L'arte della ceramica
- 20.30 Antepima stereo - 1. del
- 22.30 Dnevnik 3
- 22.40 Antepima stereo - 2. del
- 00.10 Dnevnik 3

jugoslovanska televizija**Ljubljana**

- 8.45 10.35 TV v šoli
- 17.40 Prigode skupine »Pet petelinčkov« - nadaljevanka
- 17.55 Sokoli - lutkovna nadaljevanka
- 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
- 18.40 Misliiti ustvarjalno - izobraževalna oddaja
- 19.10 Risanka
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.05 Nastanek človeške vrste
- 21.00 Ne prezrite
- 21.15 Pesem ptic trnovk - 10. in zadnji del
- 22.00 Dnevnik
- 22.10 Dobre novice - italijanski film
- 14.15 TV novice
- 14.20 Rinaldo Rinaldini - TV film
- 14.45 Mala zgodovina glasbe
- 15.00 Hazard in nasilje - film
- 16.30 Risanke
- 17.30 Kanadska priroda - dokumen-

- tarna oddaja
- 18.00 Kolo sreče - TV film
- 18.30 Pacific international airport - TV film
- 18.55 TV novice
- 19.00 Odprta meja

Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA med drugimi tudi naslednji pri-spevki:

TRST — Pogovor s predsednikom SK GZ Borisom Racetom
TRST — Dnevi sovjetske kulture v F-JK
TRST — Predstavitev grafik črnogorja in Piona
TRST — Izšel je Jadranski koledar

- 19.30 TVD Stičiče
- 19.50 Odprti prostor
- 20.30 Marco Visconti - nadaljevanka
- 21.35 Dogodki in osebnosti: Nuernberški proces
- 22.50 TVD Vse danes
- 23.00 Usodno srečanje - film

zasebne postaje**CANALE 5**

- 9.50 General Hospital - nadalj.
- 10.45 Facciamo un affare - kviz
- 11.15 Tuttinfamiglia - kviz
- 12.00 Bis - vodi Mike Bongiorno
- 12.40 Il pranzo è servito - kviz
- 13.30 Sentieri - nadaljevanka
- 14.30 La valle dei pini - nadalj.
- 15.30 Una vita da vivere - nadalj.
- 16.30 Hazzard - TV film
- 17.30 Doppio slalom - kviz
- 18.00 Zero in condotta - TV film
- 18.30 C'est la vie - kviz
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig Zag - kviz
- 20.30 Premiattissima - vodita Johny Dorelli in Nino Manfredi
- 23.00 Premiere
- 23.30 Ransom, stato di emergenza per un rapimento - film
- RETEQUATTRO
- 8.30 Soldato Benjamin - TV film
- 9.00 Destinì - novela
- 9.40 Lucy show - TV film
- 10.00 Ti amo ancora - filmska komedija
- 11.45 Magazine
- 12.15 Mammy fa per tutti - TV film
- 12.45 Alvin show - risanke
- 14.15 Destinì - novela
- 15.00 Piume e paillettes - novela
- 15.40 Mercato di donne - film
- 17.50 Lucy show - TV film
- 18.20 Ai confini della notte - TV film
- 18.50 I Ryan - TV film
- 19.30 Febbre d'amore - nadalj.
- 20.30 Il buon paese - vodi Claudio Lippi
- 23.00 Alfred Hitchcock - TV film
- 23.30 Dick Tracy - TV film
- 24.00 Agente speciale - TV film
- 1.00 Agenzia Uncle - TV film
- 2.00 Adam 12 - TV film
- ITALIA 1
- 8.30 Gli eroi di Hogan - TV film
- 9.00 Quella casa nella prateria - TV film
- 9.50 Fantasilandia - TV film
- 10.30 Operazione ladro - TV film
- 11.30 Quincy - TV film
- 12.30 La donna bionica - TV film
- 13.20 Help - kviz
- 14.15 Deejay Television

radio**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljičica - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Na goriškem valu; 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Naša pesem 1984: mešani zbor »Consortium musicum«, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo!; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: ob 80-letnici Ubaldia Vrabca; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER**(Slovenski program)**

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjki; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 8.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu Radia Koper: Mladinska oddaja (13.00-15.00), Pesem tedna; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER**(Italijanski program)**

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Radijski koledar; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.00 Hit parade; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 15.00 Rotocalco di cultura e arte; 15.45 Sublime; 16.00 Odrska scena; 16.15 Vera Romagna; 17.45 Alta fedeltà; 18.10 Evergreen; 18.45 Country music; 20.00 Nočni program.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.10 Amico mio; 11.30 Il prezzo dell'amore - radijska priredba; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Zeleni val - weekend; 13.30 Karavana; 13.36 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Transatlantico; 17.30 Jazz; 18.00 Europa spettacolo - variete; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Svet motorjev; 19.25 Verska oddaja; 19.30 Na naših trgih; 19.35 Audiobox; 20.00 La Fonia - Cetra predstavlja; 20.30 Zeld, una generazione perduta - 9. del; 21.03 Simfonična glasba; 22.49 Iz parlamenta; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.00 Politična tribuna; 8.10 Otroštvo, kako in zakaj; 8.15 Radio 2 predstavlja; 8.45 Matilde - radijska priredba; 9.10 Si salvi chi può; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame tre; 15.00 - 18.30 Gabriella Lodolo predstavlja - Scusi, ha visto il pomeriggio?; 18.32 Ure ob glasbi; 19.50 Kulturna oddaja; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 9.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.30 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, Kje žive Slovenci II.; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 »Vyšehrad« in »Vltava« - dve simfonični pesnitvi iz cikla »Moj domovina«; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri, Obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela... Poje Partizanski pevski zbor pod vodstvom dirigenta Milivoja Šurbka; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Povejmo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih, glasba; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nočno.

MELUSINE

izključno v Trstu pri

vergani pelletterie

Trg sv. Jakoba 6

Pričetek danes v Palači Attems

Devetnajsto mittelevropsko srečanje o današnjih pogledih v to smer

Ko so se v maju 1966, torej pred dvajsetimi leti, literati, kritiki in kulturniki nasploh iz več držav Srednje Evrope, sestali v dvorani deželnih stanov na goriskem gradu, da bi govorili o sodobnem pesništvu v Srednji Evropi in skušali ugotovljati ali je povojna pesem raznih narodov ohranila kaj skupnega iz časov, ko so te dežele bile vse v okviru cesarstva Habsburžanov, je malokdo mislil, da se bodo ta srečanja nadaljevala. Skupina mladih italijanskih katoliških osebnosti iz Gorice, ki se je tedaj lotila podobnega preučevanja naše zgodovine brez nacionalističnih spon, ki so bile v Gorici značilne za čas med vojnama in za prvo obdobje po zadnji vojni, je namreč želela pogledati v preteklost in ugotoviti ali imajo kulture, ki so nastajale v naših krajih še kaj skupnega s preteklim dogajanjem.

V začetku sicer niso pobudniki nameravali na kritike tukajšnjih pobornikov izključno italijanske kulture. V kasnejših letih pa so te pobudnike pričeli napadati rekoč, da so filovstriji in da skušajo obuditi fantome preteklosti. Nekaterim ni šlo namreč v račun, da so imele slovenska, nemška, češka, madžarska, hrvaška ter tudi tukajšnja italijanska kultura in še tiste drugih narodnosti, vsaj

nekaj skupnega, pa čeprav se je že v cesarstvu vsaka razvijala po svoje, upoštevajoč ne le lastnega jezika marveč tudi lastne lokalne specifičnosti.

Kritični do prirediteljev pa smo bili tudi mi Slovenci, saj so prav na nas marsikdaj pozabili. Raje so se oklepali avstrijskih, madžarskih, čeških ali poljskih poročevalcev, nas pa puščali nekje ob strani. Pa čeprav so bili slovenski poročevalci skoro vedno prisotni. Najbrž pa ne toliko kot bi bilo tudi pravilno.

V naslednjih letih je bil govor o pisateljih, o vrednosti tradicionalne kulture, o mitu Mittelevrope, o urbanistiki, o arhitekturi, o gledališču, o filozofiji, o slikarstvu, o glasbi, o humorizmu in satiri, o Michaelstaedterju, o Ascoliju, o Mariji Tereziji, o judovski kulturi, o solstvu, o psihoanalizi. Skratka, bilo je veliko preučenega. Istočasno so bile prirejene tudi razstave. Prireditelj je poskrbel tudi za tisk knjig s poročili in posegi diskutantov.

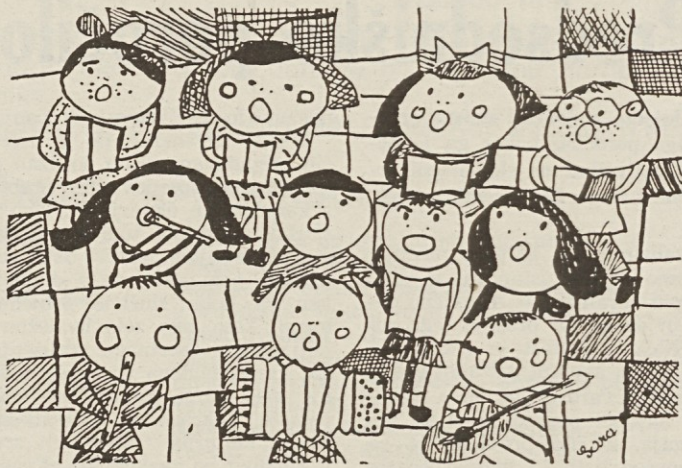
Letošnje srečanje se prične danes, v petek, 13. decembra. Nadaljevalo pa se bo jutri. V nedeljo pa bodo udeleženci obiskali Čedad. Predsedoval bo poljski znanstvenik Adam Wandruszka. Med poročevalci so tudi Slovenci. Danes popoldne bo prof.

Kajetan Gantar z ljubljanske univerze govoril o zgodovinskih osnovah srednjeevropske kulture. Andrej Bratuž bo jutri zjutraj govoril o Mittelevropi in slovenskem svetu. Popoldne pa bo prof. Marko Pozzetto s tržaške univerze povedal svoje misli o arhitekturi v mittelevropskem okolju.

Posvet se prične danes ob 10.30 z običajnimi pozdravi. Pravo delo pa bo popoldne. Letos so se prireditelji zamislili o dosedanjem delu. Tema posveta ne bo področna. Hočejo namreč razmišljati kaj pomeni Mitteleuropa danes. Med popoldanskimi predavatelji so, poleg že omenjenega prof. Gantarja, prof. Paolo Santaricangeli iz Turina, Renate Morell iz Erlangena (ZRN), Marlies Kufahl Gordbahr, prav tako iz Erlangena, Zador Zordai iz Budimpešte, André Reszler iz Ženeve, Aldenmar Schiffkorn iz Linza.

Jutri zjutraj bodo poročali že omenjeni prof. Andrej Bratuž, pisatelj Ferruccio Fölkel iz Milana, prof. Quirino Principe iz Milana ter Fridrum Rinner z Dunaja. Jutri popoldne pa bo govoril prof. Marko Pozzetto. Za njim govorita še Aldemar Schiffkorn iz Linza ter Walter Zettl z Dunaja. Jutri, popoldne, po teh poročilih, pa bo okrogla miza o vlogi teh posvetov.

Petsto otrok jutri v stolnici na mogočni reviji »Vse poje«

»Vse poje« je naslov prireditvi, ki bo jutri ob 10. uri, v goriški stolnici. Na njej nastopi več kot petsto slovenskih osnovnošolskih otrok, z njimi tudi kot gostje učenci italijanske osnovne šole Regina Margherita iz Podgore ter dijaki slovenske nižje srednje šole Ivan Trinko. »Vse poje« je tudi naslov zaključne pesmi, ki jo je uglasbil Ivo Bolčina na besedilo Ljubke Šorlijeve.

Za tako prireditev ob evropskem letu glasbe se je odločilo učitelstvo vseh slovenskih osnovnih šol na Goriskem, tako v goriskem kot doberdobskem okrožju. Gre za pomembno prireditev na kateri bodo sodelovali učenci vseh slovenskih šol. Vsaka šola bo z eno ali dvema pesmima

nastopila posebej. Kot zaključek pa bodo vsi zapeli »Vse poje«. Stolnico so prireditelji izbrali zato ker je bil to edini prostor v katerem lahko zbrati toliko pevcev in seveda odgovarjajoče število poslušalcev, saj je že vnaprej jasno, da bodo na koncert prišli starši otrok, pa seveda še drugi ljubitelji slovenske pesmi.

Program koncerta je tak, da bodo s pesmijo prikazani letni časi.

Rajonski svet o predilnici

V rajonskem svetu za svetogorsko četrt so svetovalci prejšnji večer izrazili zaskrbljenost zaradi nameranih odpustov vseh preostalih 440 delavcev podgorske predilnice, ki so še vedno v odvisnem delovnem razmerju, pa čeprav že več let v dopolnilni blagajni. Kot je znano, tovarna ne deluje več. Podjetnik hoče teh 440 ljudi odpustiti. Tako ne bi od novega leta dalje dobivali več podpore in dopolnilne blagajne.

Novi urnik pokopališča

Županstvo obvešča, da so spremeni urnik odpiranja, oziroma zapiranja glavnega pokopališča ter uvedli tudi posebno službo za nadzorstvo. Od 1. oktobra do 31. marca je pokopališče odprto od 8.30 do 13. ure in od 14.30 do 17. ure. Sklep so sprejeli, ker so v zadnjem času zabeležili pogoste primere kraje cvetja, vaz in drugih nagrobnih predmetov.

čestitke

Ano in Adriana je osrečila prvorojenka PETRA. Srečnima staršema iskrene čestitke, za malo Petro pa najboljše želje, izrekajo člani mešanega pevskega zbora Oton Župancič.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Denise, caldo corpo d'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Sotto il vestito niente«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VERDI 20.30 Gledališka predstava »Provaci ancora, Sam«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Demoni«. COMUNALE 18.00—20.30 »L'anno del dragone«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Obsodba«. SVOBODA 19.30 »Kristina, morilski avtor«. 21.30 »Tisoč ena erotska noč Seherazade«. DESKLE 19.30 »Po prvi ljubezni«.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Centrale, Trg Republike 26, tel. 72341.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Dudine, Trg. sv. Franciška 4, tel. 84124.

POGREBI

Danes v Gorici, 9.30 Marcellina Bressan vd. Cargnel iz bolnišnice San Giusto, 11.00 Pasquale Comparone iz bolnišnice Janeza od Boga.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Jožefa Rožiča

se toplo zahvalujemo darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žena in otroci z družinami

Števerjan, 13. decembra 1985

Včeraj zjutraj nezaželen »obisk« v doberdobski posojilnici

10 milijonov lir in čeki plen oboroženih roparjev

Med številnimi kreditnimi zavodi v raznih manjših krajih na Goriskem je bila le posojilnica v Doberdobi tista, ki je doslej še niso obiskali roparji. Od včeraj doberdobska posojilnica ni več izjema. Včeraj zjutraj sta namreč v banko vstopila zakrinkana moška ter pod grožnjo orožja odnesla ves denar in tudi nekaj blanko krožnih čekov. Roparja sta vstopila v banko okrog 8.20, torej okrog 20 minut potem, ko so banko odprli za stranke. V tistem trenutku so bile v uradih le štiri osebe, vsi uslužbenci kreditnega zavoda. V prednjem prostoru, namenjenemu publiki, sta bila takrat 22-letna uradnica Sonja Jelen in 21-letni uradnik Renzo Gergolet, v pisarni pa sta bila 41-letni blagajnik Silvan Ferletič ter 44-letni ravnatelj posojilnice dr. Maks Gergolet. Po izjavah prvih dveh sodeč, sta bila roparja najbrž že izvežbana v takih podvigih. Brez kakršnega koli obotavljanja je namreč eden takoj stopil v urad, kjer sta bila ravnatelj posojilnice in blagajnik, medtem ko je drugi ostal v prednjem prostoru. Oba roparja sta bila oborožena s pištolo; imela pa sta zakrit obraz. Po običajni »paroli« da gre za rop, je eden od dveh pajdašev z naperjeno pištolo prisilil ravnatelja Gergoleta,

da mu je odprl veliko železno blagajno in v aktovko rjave barve naložil ves denar. To se je ponovilo potem še v manjši blagajni pri blagajniškem okencu. Ropar je odnesel tudi blokec neizpolnenih krožnih čekov. Preden sta se lopova oddaljila, sta potrgala še telefonsko žico, vse štiri uslužbenice pa zaprla v manjši prostor ter vrata zaklenila.

Kmalu zatem so uslužbenci s klicanjem opozorili nase in so jih sosedi (banka je namreč v zasebni hiši) osvobodili. Sprožil se je alarm, sprejeti so bili vsi v takih primerih predvideni ukrepi. Roparjev seveda niso več utegnili prestreči. Kljub temu pa so kmalu zatem pri Selcah, v bližini avtoceste, našli avto ford escord okra barve z vidensko registracijo 295397, v njem pa so našli tudi nekaj oblačil. Avto je bil ukraden v sredo v Červinjanu. Prva in tudi najbolj verjetna se zdi možnost, da sta se roparja nemoteno oddaljila z drugim vozilom, ki sta ga najbrž pustila kar na avtocesti.

Preiskovalci imajo zaenkrat na razpolago bolj malo elementov. Najbrž sta roparja računala na izdatnejši plen, kakor je bilo posredno razumeti iz tistih nekaj kratkih stavkov, ki sta jih izmenjala medtem, ko je ravnatelj

Ravnatelj posojilnice dr. Maks Gergolet

telj banke, pod grožnjo orožja, polnil torbo z denarjem. Menda sta govorila s precej izrazitim beneškim naglasom. Po načinu obnašanja sodeč pa gre najbrž za že izvežbana in odločna človeka. Uradnike sta namreč ves čas skušala miriti in prepričati, da ju pravzaprav zanima samo denar.

Sicer pa je v zadnjih tednih na Goriskem ponovno opaziti živahnejšo de-

javnost tatov in roparjev; december pa je že običajno po tej strani dokaj razgiban mesec. Med drugim so takovi dnevi vdrl v hišo sovođenskega župana v Gabrjah ter jo temeljito počistili.

Prav naraščanje tovrstnega kriminala narekuje večjo aktivnost organov, ki so zadolženi za zaščito občanov in varstvo njihove lastnine.

Sodelovanje med občinama Števerjan in Nova Gorica

Števerjansko občino je v sredo popoldne obiskala delegacija novogoriške občine, ki jo je vodil predsednik skupščine Danilo Bašin. V njej pa so bili še Jolanda Slokar, Bogdan Krivec, Andrej Kompara in Janka Frančeskin. Goste je na županstvu sprejel župan Ivan Humar s člani odbora (Maraž, Koršič, Cibic in Mikluš).

Uvodoma je Ivan Humar podčrtal pomembnost takih in podobnih srečanj med upravami v obmejnem pasu, še posebno pa kar zadeva Novo Gorico. V tem smislu gre tudi razumeti prizadevanje števerjanske uprave, da bi se v teku te mandatne dobe pobratila s krajevno skupnostjo na Kojskem, s katero imajo že vpeljana sodelovanja.

Posebno poglavje pogovorov pa je zadevalo načrt italijanske finančne uprave, ki namerava zapreti nekatere mejne prehode. Kar zadeva tiste v Brdih, so si bili predstavniki obeh uprav edini, da jih je treba obdržati, oziroma da je treba enega od teh prekalificirati v mednarodnega in to predvsem s turističnega vidika. Druugo vprašanje, o katerem so našli skupni jezik, je namestitev raket proti toči na obmejnem področju. Predsednik novogoriške občine je izrekel vso podporo temu programu, ki je bistvene važnosti za gospodarski razvoj v Brdih.

Na srečanju pa je bilo danih več predlogov, kar zadeva sodelovanje na kulturnem, športnem in šolskem pod-

ročju. Sicer o tem bodo podrobneje analizirali možnosti tudi z odgovornimi dejavniki v občini. Posebno poglavje pa je zadevalo gospodarsko sodelovanje, na katerem, tako so menili na srečanju, naj bi se izrekli strokovnjaki na tem področju.

Delegacija novogoriške občine je obisk v Števerjanu sklenila z ogledom novih prostorov vinske zadruge Števerjan.

Novembra

na mejnih prehodih

Precej živahen promet so tudi v novembru zabeležili na mejnih prehodih na Goriskem. Mejo je po podatkih mejne policije prestopilo 660.329 oseb, kar približno odgovarja prometu, ki so ga zabeležili septembra in oktobra meseca. Medtem ko je število prehodov v mednarodnem prometu (s potnimi listi) nekako uravnovešeno, prevladujejo v maloobmejnem prometu italijanski državljani.

S potnimi listi je mejo prestopilo skupaj, skoraj 181 tisoč oseb. Od tega je bilo 90.890 italijanskih državljanov, 89.998 pa tujih. V maloobmejnem prometu so zabeležili 268.225 prehodov italijanskih državljanov in 211.216 prehodov jugoslovanskih državljanov.

V priredbi pokrajinske uprave predavanja o odborništvu

Pokrajinska uprava bo počastila 40-letnico osvoboditve z vrsto predavanj, ki bodo namenjena vsemu prebivalstvu, v prvi pa bodo nanje opozorili dijaško mladino. O tej pobudi so govorili na sestanku med pokrajinskim predsednikom Cumpeto ter zastopniki partizanskih združenj ANPI ter API in Združenja bivših deportirancev v nacističnih taboriščih. O tem je govor v tiskovnem poročilu pokrajinske uprave. Na sestanku so se domenili, da bo pokrajinski predsednik izbral znane predavatelje. Skušali bodo s tem na najboljši način osvetliti takratne dogodke. Predavanja bodo v prvih mesecih prihodnjega leta.

Priprave na 30-letnico ŠD Sovodnje

Za organizacijo občinskega praznika prihodnje leto, bo poskrbelo športno društvo Sovodnje. Tako so se dogovorili na sestanku med predstavniki občine in vseh kulturnih in športnih društev. Športno društvo Sovodnje bo prihodnje leto praznovalo 30-letnico delovanja in nameravajo zato ta pomemben jubilej primerno obeležiti, z vrsto športnih in kulturnih prireditev, ki bodo sovpadale tudi z občinskim praznikom.

Na sestanku društev je tekla bese-

da tudi o nekaterih drugih pobudah, predvsem pa o potrebi po pozitivni dejavnosti.

Prijava letošnje vinske proizvodnje

Do 15. decembra morajo vinogradniki na občini prijaviti količino letošnje vinske proizvodnje. V primerjavi z dosedanjimi prijavo je letos uvedenih nekaj novosti. Tako bodo morali vsi vinogradniki poleg količine navesti še davčno številko IVA in pa katastrsko številko parcel ter številko katastrskega lista (foglio mappa), na katerem so vpisani vinogradi posameznega vinogradnika.

Trenutno obrazcev za prijavo še ni na razpolago, po zagotovilih pristojnih oblasti pa se jih bo lahko dvignilo prihodnji teden. Kmečka zveza bo o tem pravočasno obvestila svoje članke, katerim bo nudila tudi strokovno pomoč pri izpolnjevanju obrazcev.

O gradbenem odpustu drevi v Pevmi

V prostorih osnovne šole v Pevmi bo drevi, ob 20. uri, na pobudo rajonskega sveta, predavanje o gradbenem odpustu. Sodelovala bosta geometer Marino Golob in arhitekt Jože Cej.

Danes v mali dvorani Verdija Komorna vokalna glasba tržaških skladateljev

V mali dvorani gledališča Verdi se bo danes ob 20.30 zaključil pomemben glasbeni cikel Komorna vokalna glasba tržaških skladateljev.

Neva Merlak

1800 - 1950, ki ga prireja odbornišvo za kulturo tržaške pokrajine v sodelovanju z deželnim sedežem RAI in Mestnim pevskim zborom.

Drevo bodo na sporedu dela slovenskih skladateljev, ki jih bosta interpretirali pianistka Neva Merlak in sopranistka Olga Gracelj. Izvajali

bosta skladbe Vasilija Mirka, Hrabroslava Volariča, Brede Šček, Mirka Poliča, Ivana Grbca, Karola Pahorja, Marija Kogojca in Danila Švare. Olga Gracelj je opravila Srednjo glasbeno šolo v Ljubljani. Dve leti je študirala solopetje pri Sonji Bleiweis in obenem nastopala v opernem zboru. Po treh letih je šla študirat v Manchester na Royal Northern College of Music. Že med študijem je dobila dve nagradi iz sklada Voughn Williamsa in Countess of Munster Trust v Londonu. Obenem je sodelovala z Liverpoolsko filharmonijo. Koncertno je nastopala po Angliji, Finski, Danski, po petih letih pa se je vrnila v Ljubljano, kjer je bila angažirana v Operi. Veliko nastopa tudi v vokalno-instrumentalnih delih avtorjev, kot so Händel, Haydn, Bach, Schubert, Beethoven, Pergolesi in Orff.

Neva Merlak, Tržačanka, je študirala in diplomirala z odličnim uspehom na tržaškem konservatoriju Tartini. Izpopolnjevala se je v Salzburgu in Rimu pri pedagogu Renzu Silvestriju, pozneje koncertirala kot solistka ali v komornih zasedbah. Nastopala je v Neaplju, Rimu, Milanu, Turinu, Benetkah, kakor tudi po Jugoslaviji (Ljubljana, Maribor, Celje, Reka, Šibenik, Split), Avstriji in Švici. Od leta 1974 poučuje klavir kot glavni predmet na konservatoriju Tartini.

Iz besede v prostor

Francoise Sagan: POSLIKANA ŽENSKA

Po svoje je skorajda žalostno, da moramo preverjati mejo med umetniškim in »pogrešnim«, ugajajočim in iskatijskim, presegajočim in samozadovoljnim, ravno ob avtorju oziroma avtorici, ki je pred dvema desetletjema izrazito vstopila v literarni in umetniški prostor ter s svojimi strnjnimi, zasebnimi in v intimo posegajočimi zgodbami odstrala bralcu pa tudi filmskemu gledalcu — treba se je npr. spomniti filmov »Dober dan žalost« in »Ali ljubite Brahmsa?« — kar presenetljive globinske in konfliktnosti situacije v vsakomer izmed nas. Po drugi strani pa verjetno ravno takšno pisateljsko ime naravnost zahteva razčiščenje nekaterih pojmov, ki bi jih ob neambicioznem pisateljskem peresu enostavno prezrli brez vznemirjanja.

»Poslikana ženska« je namreč pustolovski, ljubezenski roman, ki pa bi hotel biti več od tega, kar je. Okvir naj bi bil priložnost, neobvezujoč, privlačen, slikovit in »počitniški«, postopek pa naj bi zasnovano poglavlje in jo tehtneje ponudil bralcu. Gre namreč za desetdnevno, precej drago križarjenje po Sredozem-

lju na ladji Narcissus, ki si ga lahko privoščijo le petičneži, in na tej ladji zbere Saganova izrazite tipe, ki naj bi zavrteli kolo najrazličnejših zgodb: tu je mladi plavalasi Andreas, ki si želi s svojim šarmom in učinkom na starejše bogate ženske zagotoviti življenjsko kario, ladijski komisar Charley z izrazitim homoseksualnimi nagibi, Hans Helmut Kreuze, slavni nemški pianist in dirigent, ki bo skupaj s še bolj slavno pevko Doriacci kulturno zabaval goste na ladji; dalje je tu filmski producent Simon z lepo a praznoglavo Olgo, pa kvartopirec in cenilec umetnin Julien Peyrat in končno je tukaj še zakonski par Eric in Clarisse, ki je istočasno »poslikana ženska«, vedno obilno naličena, sicer pa nesrečna in brez vsakršne samozvesti, utaplajoča se v razkrajajočem bogastvu in praznem zakonu, ki je iz nje napravil nekakšno senco, potujočo po tem zldolgočasenem svetu.

Ko končno spoznamo vse te na moč tipizirane in poenostavljene like, pa sproži Saganova tiste življenjske in »umetniške« (?) vzmeti,

ki naj bi navdušile bralce: kot da vse osebe komaj čakajo te izredne prilike, pričnejo se v nemati simpatije, takorekoč v zboru, masovno in množično, vsi po vrsti so zaradi te ali one stvari nesrečni in nezadostni, pari se razdružujejo in nastajajo novi, rojevajo se ljubezni kot zvezde v jasni poletni noči, in ka-leidoskopa vnemanja, ognja, ljubezni in ljubosumja, ni ne konca ne kraja.

Saganova sicer znotraj navedenega okvira mojstrsko suka svoje pero, poglavlja, kolikor se le da, na vsak način hoče dokazati, da je vse skupaj mnogo več od tistega, kar je videti na prvi pogled, toda ni se moglo izmotati iz zasnovne povsem komercialne literature. Ne pomaga niti »poslikana ženska«, čeprav bi lahko bila njena zgodba v tehtnejšem okviru lepa osnova globlje ljubezenske zgodbe: Julien Peyrat namreč v tej mladi ženski vidi človeka, vidi individualno bitje in jo vzljubi ravno zaradi njene individualnosti in ne zaradi »poslikanosti«, ki je končno splošna in množično anonimna. Tukaj se ljubezni dvigne do enkratnosti, posebnosti in nekega višjega smisla, zato tudi pobilne v globino človeka in njegove duševnosti, kar naj bi bil seveda glavni cilj resnično umetniške literature. Toda čeprav bo Clarisse na koncu zapustila moža in odšla z Julienom, knjiga s tem ne bo popravila vtisa: po čudnem zakonu moči zornega kota, s katerim pogledamo na življenje, je namreč nemogoče istočasno brez distance in svojega, po možnosti seveda mnogo tehtnejšega komentarja, znotraj tako izbranega pogleda prepricati z drugačnostjo, izjemnostjo, kar pač osnovno izhodišče obeležuje prav vsako kasnejšo izpeljavo; in to izhodišče je na žalost površinsko, ugajajoče in docela neumetniško.

Daleč smo od moralizatorske misli, naj bi bilo življenje vedno tehtno in bistveno, strogo odmaknjeno od vsakega oddiha in odmika v brezskrbne čustvene ambicije, tudi je mogoče umetniško zajeti praznost, plitvost oseb, ki jim je avantura že ljubezni, flirt že skrajno pomembna in bistvena postavka, seveda z reflektiranjem in »komentiranjem« takšnega življenja iz dneva v dan; ni pa seveda mogoče pristati in pristajati na takšne pristope kot da so to umetniška dejanja, splošno dragocena in pomembna, zajemajoča človeka znotraj tistih dimenzij, ki ga vedno zajemajo, pa če jih tisti človek živi, ali pa se jih v dolgih lokih ogiba. Ravno zaradi takšnih pomislekov je »Poslikana ženska« zanimiv primer, kako hočemo biti kot avtorji oboje: razlog ugajanja in umetniške vrednosti, kot da bi usodnejše osvetlitve sveta in gibanja v njem ne bile zanimive in tudi atraktivne, kot da je vsesplošna rešitev le beg pred samim seboj, beg, ki se ga površneži navadno niti več ne zavedajo.

Rešitev te knjige je pač v postopku, da bralec že vnaprej pozabi na ime avtorja in se preda avanturam: »Poslikana ženska« je lahko in je zgolj neobvezno branje v stilu broširanih pustolovskih romanov.

MARIJ ČUK

JANEZ POVŠE

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Nova premiera v gledališču Rossetti

Bolje biti ljubimec ali poročen moški?

Neapeljčan Vittorio Imbriani (1840-1886) je najbrž znan predvsem po svojem eseju Berchet in italijanska romantika pa po romanu Dio ne scampi dagli Orsenigo, če naštejemo samo nekaj iz njegove sicer ne preveč obširne literarne bere in izpustimo podatke iz njegovega pustolovskega in patriotskega življenja (bil je vojak, garibaldinec, preživel je tri dvoboje itd.). Predvsem pa je znan po svoji ironiji in satiri, ki je prevzela tudi Manlia Santanellija, da je po Imbrianijevem najbolj znanem romanu napisal »Ljubezensko trpljenje Radegonde in kapetana Della Morteja«. Delo smo v postavitvi skupine La Contemporanea gledali v gledališču Rossetti v okviru abonmajske sezone Teatra Stabile.

Takoj na začetku moramo poudariti, da gre za mestoma dolgočasno, delno pa tudi humorno postavitev, ki se ne brani elementov groteske, da prikazuje tragikomične ljubezenske avanture kapetana Maurizia Della Morteja. Ta ima v Neaplju ljubimko, ki jo razjeda slaba vest in v trenutku krize izpove svoj »greh« prijateljici Radegondi Orsenigo Salmoiraghi. Salmoiraghijeva je seveda krepkosti in vase zgledana ženska, ki si prevzame nalogo prepričati kapetana, naj prekine razmerje. A hudič vtakne vmes svoj rep! Radegonda spozna od blizu tujo slo in v njej pride do radikalne metamorfoze: zapusti zakonskega moža, hčerko, hišo v Milanu in se odpove svoji časti ter nora od ljubezni začena življenje z lepim kapetanom. Ta je najprej začuden, čedalje bolj pa ga prevzema

Ennio Fantastichini in Franca Maresa

in nazadnje tudi pogoltna taka prepotentna ljubezenska ponudba. Della Morte se počuti nelagodno v kleščah obvezujoče ljubezni, ki se mu kaže čedalje bolj zadržljiva, dolgočasna in obvezujoča. Celo bolj od navadne poroke. Vendar se nesrečni vojak prepozno zave hudih vrlin Radegonde, ki se mu v svoji nezadržni slasti prilpeji na ramena in mu ne da miru, dokler Della Morte ne izpade kot brezmočen norček v njenih rokah.

Glavna poanta vseh teh ljubezenskih spletk je, da je življenje donjuana in ljubimca veliko težavnejše od poročenega moža.

Uvodoma smo rekli, da je bila sicer hvaležna tematika mestoma precej dolgočasna, predvsem v prvem delu, ekspoziciji, ko se igralci premikajo na deskah preveč zadržano, skoraj bi rekli »tehnično«, čeprav je sam tekst ponujal veliko več. Ob nespornem artizmu predvsem pripovedovalca Sergia Fantonija (ki je bil obenem tudi režiser uprizoritve) ne moremo reči, da smo gledali najbolj prepričljivo igro, ki pa se je vendarle v drugem delu popravila, celo razbohotnila, vendar nikoli ne do takih meja, ki bi presegle kar z roko otipljivo zadržanost publike. Ta se je lahko sprostila le na trenutke v tihi smeh, ki ga je spodbujeval le Ennio Fantastichini (kapetan Maurizio Della Morte) s svojo inventivno vlogo in mestoma Emanuela Rossi (Radegonda). Vsekakor premalo, da bi lahko novo premiero v gledališču Rossetti uvrstili med značajnejše prikaze letošnje gledališke sezone Teatra Stabile.

MARIJ ČUK

M. Kranjec med nebom in zemljo

Pri Pomurski založbi v Murski Soboti je izšla nova knjiga proze Miška Kranjca. Pisatelj je že nekaj let mrtve, torej ne gre za nova dela, ki bi bila morda iz pisateljeve zapuščine. Gre za tematski izbor iz Kranjčeve proze, ki ga je pripravil univerzitetni profesor Franc Zadravec. Ta je v izbor uvrstil tista dela, ki govore o pisateljevem odnosu do vernikov, do vere oziroma o tem odnosu pisateljevih junakov v različnih prozih delih. Miško Kranjec je bil štiri desetletja, odkar se je leta 1932 odvrnil od krščanske vere in se opredelil za realistični, marksistični pogled na svet in njega probleme, filozofski in umetniški materialist. Kot pisatelj je svoj nazor opredeljeval in izpovedoval tudi v svojih delih, čeprav je bil do verovanja preprostih ljudi, do njihovih nazorov in prepričanj strpen in razumevajoč, čeprav do primarne hipoteze o katoliški biti slovenstva, ni bil ravnodušen.

Franc Zadravec je knjigi napisal obširno uvodno študijo, iz katere je vidna pobuda za nastanek knjige in tudi njen značaj. Takole pravi v svojem uvodu: »Med takim pogovorom sva zadela tudi vprašanje, kako je pisatelj opisal slovenske kristjane, odkar je v začetku triletnih let prenehal verovati v krščansko mitologijo in ontologijo. Kristjan mu je namreč zahajal v zgodbe prvih, še folklornih zapisov in začetnih novel, pa vse do zadnje knjige v sedemdesetih letih, opisal in razčlenjeval ga je na način in tolikokrat, da je več kot dokazal, da ga je vera zanimala kot duhovna, moralna in čustvena stvar pa tudi kot konfesionalna, cerkvena zadeva. V nasprotju med krščanstvom in marksizmom je štiri desetletja sodeloval na strani marksizma, ne da bi podcenjeval krščansko etiko, religijo je spremljal in umeval kot izraz globokih premikov v družbeni zavesti oziroma kot posledico teh premikov v minulosti. V nekem pogovoru sva si splošne ogledala panoramo epskih oseb in izrazitejših epskih prizorov, ki še posebno potrjujejo nje-

govo pozornost za ta fenomen. Tedaj je omenil, da bi rad izdal knjigo novel in romanesknih odsekov, v katerih bi upodobil kristjana in njegovo verovanje. Ni povedal, katere bi izbral v takšno knjigo in tudi naslova zanj ni omenil. Pričujoči naslov in izbor skušata vsaj približno uresničiti njegovo željo. Kažeta nam humanista in prosvetljenca, ki je v duhovnem spopadu dvajsetega stoletja svojega bralca usmerjal k znanstvenemu materialističnemu pogledu na človeka, družbo in svet, ko mu je razgrinjal duhovne in etične vrednote, krize in zmaličenosti, ki jih verovanje vreže v ljudi.« Tako torej o nastanku knjige urednik.

Poleg štirih novel so teksti izbrani iz osmih romanov Miška Kranjca. Urednik jih ni razvrstil po času nastanka, temveč po tematskih sklopih. Začel je z besedili, ki jih je Kranjec napisal proti koncu svojega življenja in govore o zasnovi njegove duhovne slike sveta ter o okolju, v katerem je živel kot otrok. Osebna nazorska osnova, pa odmak od nje ter duhovne in moralne posebnosti vškega religioznega okolja so zajeti v prvih dveh poglavjih knjige.

Tretje poglavje vsebuje podobe moralnih in političnih deformacij enega dela slovenskih katoličanov med narodnoosvobodilnim bojem. V četrtem poglavju si sledijo prizori nasprotij med idealističnim in materialističnim nazorom kmečkih ljudi in izobražencev v času socialistične revolucije. Peto poglavje prinaša odlomke iz romarskega krščenstva.

Tako torej najdemo v knjigi odlomke iz romanov Mladost v močvirju, Strici so mi povedali, Zalesje se prebujajo. Do zadnjih meja, odlomke iz romana o XIV. diviziji. Za svetlimi obzorji, odlomke iz romana Pod zvezdo in Zemlja se z nami premika, razen tega pa štiri samostojne novele: Greh, Zgodba o dveh devicah, Pot med blažene in Kmečko romanje.

Sl. Ru.

Ob 40-letnici ZTT

Zakaj Primož Trubar pod dežnikom?

S takole risbico opremljena vabila in plakate pošilja v teh dneh v javnost Založništvo tržaškega tiska, ko vabi na razstavo svojih izdaj in praznično srečanje, ki bo prihodnjo sredo v tržaškem Kulturnem domu ob 40-letnici knjižne založniške dejavnosti.

Čemu Trubarju dežnik? — Ker je tudi današnja ustvarjalnost v tiskani obliki navsezadnje le varovanje in razvijanje naše kulturne dediščine, ki jo ponazarja glava očeta slovenske knjige. Pod konec leta bo v Pomorski postaji odprta tudi razstava, posvečena slovenski protestantiki, ki je, ne slučajno, svoje idejne in kulturne korenine oblikovala prav v našem mestu, v času Trubarjevega bivanja v Trstu. Tako seže naša založniška, knjižna tradicija v Trstu pravzaprav do tistih časov.

Tudi zaradi te starodavnosti knjižnega izročila je potreben dežnik današnje tiskane besede, ki je znak kulturne zavesti in moderne samozvesti.

Smučanje: ženski smuk za SP Zmaga Gergove (ZRN)

VAL D'ISERE (Francija) — Zahodna Nemka Michaela Gerg je osvojila včerajšnji smuk za SP pred Kanadčanko Laurie Graham in Švicarko Mario Walliser.

Med tem smukom se je težje poškodovala Avstrijka Christine Putz, ki leži v globoki nezavesti v bolnišnici.

VRSTNI RED SMUKA: 1. Gerg (ZRN) 1'25"59; 2. Graham (Kan.) 1'25"70; 3. Walliser (Švi.) 1'25"75; 4. Gutensohn (Av.) 1'26"09; 5. Armstrong (ZDA) 1'27"27; 6. Figini (Švi.) 1'26"32; 36. Marzola (It.) 1'29"09.

VRSTNI RED KOMBINACIJE (smuk - Val d'Isere in slalom - Sestrières): 1. Hess (Švi.) 25; 2. Örtli (Švi.) 20; 3. Walliser (Švi.) 15; 4. Schneider (Švi.) 12; 5. Eder (Švi.) 11; 14. Bonfini (It.) 2.

LESTVICA ZA SP: 1. Hess (Švi.) 55; 2. Gerg (ZRN) 45; 3. Kiehl (ZRN)

37; 4. Örtli (Švi.) 35; 5. Walliser (Švi.) 30; 13. Mateja Svet (Jug.) 15.

Alpiger najhitrejši

GRÖDEN — Švicar Karl Alpiger, zmagovalac v prvih dveh smukih za SP v tej sezoni, je bil včeraj najhitrejši na treningih v Gröden, kjer bo jutri tekma za SP. Alpiger je zabeležil čas 2'07"07, drugi je bil Avstrijec Roman Rupp (2'07"20), tretji pa Italijan Michael Mair (2'07"38).

Smučarji se včeraj niso najbolj naprezali, tako da gre jemati te čase z dokajšnjo rezervo.

Danes bosta na sporedu še poslednja dva treninga, jutri pa bo tekma za SP.

Turčija in Poljska izenačili

ADANA (Turčija) — V prijateljski nogometni tekmi sta Turčija in Poljska igrali neodločeno 1:1.

Nogometna sreda velikih presenečenj

Tako je Desmet (Waregem) iz enajstmetrovke dosegel izenačujoči zadetek proti Milanu (Telefoto AP)

Takih razpletov kot v sredo v povratnih srečanjih osmine finala pokala UEFA težko pomnijo tudi ne prav mladi ljubitelji nogometa.

Köln, Neuchatel, Real Madrid in Sporting Lizbona so krepko nadoknadili zaostanek iz prvih srečanj, medtem ko sta Waregem in Inter zmagala kar v gosteh. Belgijci so izločili Liedholmovo moštvo, Inter pa je nepričakovano slavil v Varšavi. Le Hajduk in Nantes sta upravičila vlogo favorita.

Se posebno napeto pa je bilo po tekmi v Milanu, kjer so razkačeni navijači obmetali igralce obeh ekip, sodnika in stranska sodnika z vsemogočimi predmeti, nato pa so se še spravili na odbornike in predsednika Milana.

Zreb v vseh treh pokalih bo 9. januarja.

»Evropski Totocalcio«

KVOTE

13 (110 dobitnikov) - 9.543.000 lir
12 (5.583 dobitnikov) - 188.000 lir

Košarka: po 2. kolu finalne skupine pokala prvakov

Zagrebčani na vrhu, Milančani na dnu

Vsa »košarkarska Evropa« se še čudi nad veliko predstavo Dražena Petrovića, ki je v sredo za Cibono dosegel proti milanskemu Simacu kar 47 točk. Zagrebčani so tako osvojili svojo drugo zaporedno zmago v finalni skupini, milanski Simac pa je še vedno prazen rok. Gre pa priznati, da so Milančani obe uvodni tekmi igrali v gosteh.

SINOČNJA IZIDA

Limoges (Fr.) - Žalgiris Kaunas (SZ) 104:116 (53:57)
Makabi Tel Aviv (Izr.) - Real Madrid (Šp.) 93:102 (53:47)

LESTVICA

Cibona Zagreb, Real Madrid, Žalgiris Kaunas 4, Makabi Tel Aviv, Simac Milan in Limoges 0.

PRIOHODNJE KOLO (9. 1.): Žalgiris - Cibona; Limoges - Makabi; Simac - Real Madrid.

Pokal pokalnih prvakov

SKUPINA A. Izida 2. kola: Jugoplastika Split (Jug.) - Barcelona (Šp.) 90:99; Landis Gyr Dunaj (Av.) - Scavolini Pesaro (It.) 96:114. LESTVICA: Barcelona 4; Jugoplastika in Scavolini 2; Landis Gyr 0.

SKUPINA B. Izida 2. kola: Juventud (Šp.) - Stade Francais (Fr.) 95 proti 77; CSKA Moskva (SZ) - Vevey (Švi.) 118:84. LESTVICA: CSKA 4; Juventud in Vevey 2; Stade Francais 0.

Koračev pokal

SKUPINA A. Izid 2. kola: Divarese (It.) - Crvena zvezda Beograd (Jug.) 101:83. LESTVICA: Divarese 4; Asvel 2; C. zvezda in Breogan 0.

SKUPINA B. Izida 2. kola: Paok Solun (Gr.) - Zadar (Jug.) 73:70; Berloni Turin (It.) - Antibes (Fr.) 89:78.

LESTVICA: Paok 4; Zadar in Berloni 2; Antibes 0.

SKUPINA C. Izida 2. kola: Bancoroma Rim (It.) - Bosna Sarajevo (Jug.) 91:77; Hapoel Tel Aviv (Izr.) - Challans (Fr.) 81:79. LESTVICA: Hapoel 4; Challans in Bancoroma 2; Bosna 0.

SKUPINA D. Izida 2. kola: Mobilgirgi Caserta (It.) - Orthez (Fr.) 83:78; Partizan Beograd (Jug.) - Granollers (Šp.) 110:88. LESTVICA: Partizan 4; Mobilgirgi in Orthez 2; Granollers 0.

Tenis: John McEnroe premagal Connorsa

INGLEWOOD (Kalifornija) — V ekshibicijskem teniškem srečanju je Američan John McEnroe premagal svojega rojaka Jimmyja Connorsa s 6:4, 6:2.

mexico 86 • mexico 86

Svetovni pokal iz Milana »odletel« v Mehiko

MILAN — 12. julija pred tremi leti je Italija v Španiji osvojila naslov svetovnega prvaka in prestižni pokal je tako ostal v Italiji do včeraj. Delegacija italijanske nogometne zveze je namreč včeraj s pokalom odletela iz Milana v Mehiko. Delegacijo vodi predsednik Sordillo, v le-tej pa je tudi zvezni trener Enzo Bearzot. Italijansko predstavništvo se bo udeležilo nedeljskega žreba v Mehiki.

CIUDAD MEXICO — V mehiškem glavnem mestu pa se medtem mudi lepo število svetovnih nogometnih strokovnjakov, ki se bodo v nedeljo udeležili žreba. Sedem jih je že v

Mehiki (Madžar Nazseym, Alžirec Saadane, Južni Korejec Ho Kom, Anglež Robson, Francoz Michel, Španec Munoz, Zah. Nemec Beckenbauer), danes in jutri pa bodo prišli še drugi.

Francoz Henri Michel je med drugim dejal, da je s sedežem svoje reprezentance zadovoljen in da dejstvo, da je njegovo moštvo nosilec skupine, ni nikakršna prednost.

S sedežem pa ni zadovoljen Anglež Robson, ki meni, da bo njegova reprezentanca igrala ob peklenski vročini.

Mednarodna nogometna zveza je izjavila, da bodo med prvenstvom opravili »doping - kontrolo«. Od osmine finala naprej bodo testirali po trinogometne vsake reprezentance.

SAO PAULO — V Braziliji vlada izredno pričakovanje za nedeljski žreb. Po anketi pa, ki so jo opravili v Braziliji, je Tele Santana najboljši trener v državi.

(ne)športni močnik

Da bo volk sit in koza cela

Zvet, Cvijončič, Vitč, Božan — to je le nekaj biserčkov, ki nas lahko napotijo v razmišljanje o lastnih ali vsakršnih imenih in priimkih, kakor jih izgovarjajo najrazličnejši športni in nešportni komentatorji. Jasno je, da so Svet, Živojinović, Vitez, Božan tako bolj eksotični, imajo oster priokus limone in drugih južnih sadežev, kakršne so na primer metali v sredo razpisni Milančani na sodnika in belgijske nogometaše, kakor da bi na Češkem ali v Belgiji teh darov narave ne poznali. Resnici na ljubo — prekrščenje se ne dogaja samo na športnih prizoriščih, temveč tudi drugod, celo v knjigi stoletja, razvpitem Atlasu o naši čudežni slovenski deželi, kjer je Boljunc postavljen Bagnoli.

A ker smo že na športnih straneh, ostanimo pri športu! Natančneje: v našem športu, kjer imena in nazivi vendarle še imajo svojo težo in vrednost. Kako pa bi bilo drugače, ko

se pri nas bojujejo prav ta imena, kakor smo imeli priložnost videti tudi na nedeljskem »slovenskem« nogometnem derbiju Breg - Primorje! To je bil vsekakor derbi slovenskih nazivov dveh društev, ki se je moral končati neodločeno, za kar je skrbel tudi sodnik, ki ga je visok čut zavesti in odgovornosti vodil v njegovem delu. Pojasniti moramo, zakaj se je derbi končal neodločeno: pri Bregu je nastopilo deset slovenskih nogometašev in en italijanski govoreči domačin, pri Primorju pa deset italijansko govorečih in en slovensko govoreči domačin (če odpišemo rezervo). Skratka, sami boste videli, če matematika še kaj velja, da je bilo tudi na igrišču pravo narodnostno izenačenje, kar je seveda moral sodnik upoštevati.

Navadno se pravilice in basni končajo z moralnim naukom in podukom: kaj, ko bi ob naslednjih »slovenskih derbijih« vsaj ena ekipa malce spremenila svoj naziv (govorim na splošno, ne samo za Breg ali Primorje). Tako bi bila volk sit in koza cela, vsi zadovoljni z eno točko v žepu. Marij Čuk

Košarka: po zadnjem porazu z Rabotničkim J. Drvarič dal ostavko

LJUBLJANA — Janez Drvarič je včeraj dal ostavko kot trener ljubljanskega prvoligaša Smelt Olimpije. Drvarič, ki je tudi med našimi ljubitelji košarke zelo priljubljen, se je za ta korak odločil po nerodnem prvenstvenem porazu ljubljanskih košarkarjev v Novem Sadu proti zad-

njeuvrščenu Rabotničkemu. Sicer pa je v moštvo prišlo do »kratkega stika« že po porazu v Kraljevu proti Slogi.

Ljubljansko ekipo naj bi sedaj začasno vodil pomožni trener Zmago Sagadin, kandidatov za novega trenerja ljubljanskega prvoligaša pa naj bi bilo kar precej.

Košarka: mladinci

Inter Muggia — Dom 98:82 (51:42)

Bob: britanska posadka prva na tekmi za SP

CORTINA D'AMPEZZO — Britanska posadka 1 (Phipps - Cearnis) je s časom 3'55"53 osvojila prvo mesto na tekmi za SP v bobu dvosedu. Druga je bila SZ 1 (Pojkans - Bernsups) s 3'55"64, tretja pa Italija (Bellodis - Lazzar) s 3'56"34. Včeraj so kar štirikrat izboljšali rekord te proge (dvakrat je to uspelo italijanski posadki, dvakrat pa sovjetski).

kratke vesti

Mehika in Madžarska vodita

MONTERREY (Mehika) — Na nogometnem turnirju v Mehiki je Madžarska s 3:1 (2:0) premagala Alžirijo. Na turnirju igrala sta Mehika in Južna Koreja. Lestvica (vsi so odigrali po dve tekmi): Mehika in Madžarska 4, Južna Koreja in Alžirija 0.

Turnir v Viareggio

VIAREGGIO — Tradicionalni mladinski nogometni turnir v Viareggio bo od 29. januarja do 10. februarja, pomerilo pa se bo šestnajst ekip. Iz Italije bodo: Torino, Milan, Inter, Genoa, Sampdoria, Fiorentina, Roma in Napoli. Iz tujine: Aberdeen (Škotska), Bayern München (ZRN), Ferencváros (Madž.), Dukla Praga (ČS SR), Ocean Side United (ZDA), Nacional (Urug.), Platense (Arg.) ter nekla kenijska ekipa.

V J. Afriki upajo

JOHANNESBURG — Organizatorji avtomobilске dirke v formuli ena za Veliko nagrado Južne Afrike so precej optimisti glede prireditve tudi v naslednji sezoni. Dejali so, da so nudili vse potrebne finančne garancije.

Košarka: promocijska liga na Goriškem in Tržaškem

Našim peterkam tokrat ne bo lahko

NA TRŽAŠKEM

Tudi za prejšnje kolo promocijskega prvenstva velja ugotovitev, da je bila bera točk naših predstavnikov prej negativna kot pozitivna, saj je samo postava Kontovela Electronic Shop izbojevala zmago, medtem ko sta naši dve ostali ekipi izgubili. Zaskrbljujoče postaja zlasti stanje Bregovih košarkarjev, ki so v nedeljo izgubili prav proti enemu izmed neposrednih tekmecev za obstanek v ligi. Za Breg Adriatherm predstavlja ta poraz še eno zamujeno priložnost in je še toliko bolj pekoč, če pomislimo, da so Brežani boljše moštvo od pristanišnikov in da so si tekmo zapravili sami.

Bor Radenska je v soboto odigral daleč najslabšo letošnjo tekmo in dovolil igralcem Stelle Azzurre, da prevzamejo vaje igre za večji del trajanja srečanja, saj so se borovci preudili, ko ni bilo več pomoči, čeprav

jim je uspelo zmanjšati zaostanek na samih 7 točk.

V prihodnjem, 8. kolu, se bodo naša moštva potegovala za točke kar z najboljšimi ekipami. Vsaka naša vrsta se bo namreč spoprijela z enim od predstavnikov vodilne trojice.

Bregovi košarkarji bodo po dveh kolih spet na domačem prizorišču proti prvouvrščeni Alabardi, ki brez poraza nadaljuje svojo zmagovito pot. Kontovel Electronic Shop bo gostoval na odkritem igrišču Scoglietta, ki so ga Lukševi varovanci zanesljivo premagali v predprvenstveni dobi. Pričakovati je, da bodo domačini tokrat nudili Kontovcelcem močnejši odpor. Moštvo Bora Radenske bo prav tako nastopilo v gosteh, in sicer na terezu tržaškega Libertasa, ki zavzema drugo mesto na lestvici in ki predvaja skupaj s Scogliettom najboljšo obrambo v promocijski ligi. (Cancia)

NA GORIŠKEM

Domovci bodo v 5. kolu letošnjega promocijskega prvenstva gostili ekipo Corridoni iz Redipuglie. Jutrišnji nasprotnik je močna ekipa, ki ima nekaj res dobrih igralcev. V prejšnjem kolu so igralci Corridoni na domačih tleh premagali moštvo Petrolifere, ki letos gotovo sodi med boljše peterke prvenstva. Zato naložba Gojkovičevih varovancev ne bo lahka, to pa še zlasti, če upoštevamo trenutno slabo igranje naših. Prejšnjo nedeljo so si zapravili že tretji zaporedni par točk, tako da trenutno zasedajo skupno z Edero in Polisantino zadnje mesto na lestvici. »Belo-rdeči« bodo nastopili s popolno postavo in gotovo bodo napeli vse sile, da bi se oddolžili za zadnje nerodne poraze. Igralo se bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici s pričetkom ob 20. uri. (M. Čubej)

konjske dirke - konjske dirke

V prvi dirki treba najprej omeniti Bolivarino (skupina X), kot najnevarnejšega tekmeča pa Cupida Per, iz iste skupine. Za drugo mesto pride v poštev še Borel (skupina 2).

V drugi dirki je glavni favorit Casula (skupina X). V skupini 2 je v dobri formi Nuristan. Presenečenje lahko pripravi Bafforosso (skupina X).

Tudi v tretji dirki je favorit konj iz skupine X, in sicer Cipro d'Assia. Najresnejša tekmeča sta Agulin (skupina 1) in Neipols (skupina 2).

V četrti dirki je kandidat za zmago Abnur (skupina 1), a ne gre prezreti Pasubia (skupina X), iz skupine 2 pa bi Alisiano lahko tudi zmagal.

V peti skupini bi se morala za prvo mesto potegovati Acerro (skupina 2) in Luciano Minguzzi (skupina X), kot tretjega omenimo Silvera Windda (skupina 1).

V zadnji dirki je najmočnejša skupina X (Red Hawk in Arcibella), odvisan pa ni niti Malicieux (skupina 2).

DIRKA TRIS

Dirka tris bo tokrat v San Siru v Milanu, kjer bo startalo 20 konj. Favorit je Boia Chi Molla (št. 6) pred Amico Red (št. 19) in Rasianom (št. 16). Za sistemiste: Calamaro (št. 9), Girovago (št. 14) in Artù (št. 17).

totip

1. — prvi	X
— drugi	2 X
2. — prvi	X
— drugi	X 2
3. — prvi	X
— drugi	1 2
4. — prvi	1 2
— drugi	X
5. — prvi	2 X
— drugi	X 1
6. — prvi	X 2
— drugi	2 X

Pestro delovanje kotalkarjev društva Vipava s Peči Priprava na revijo v Sovodnjah

Kotalkarji kulturno-športnega društva Vipava s Peči se vestno pripravljajo na revijo, ki je najavljena za 22. december, ob 20. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah. Kakih 40 fantov in deklet se pod vodstvom trenerke Nade Devetak in Marize Florenin vadi za spored, ki bo obsegel sedem skupinskih točk in nastop nekaterih posameznikov. (Na sliki).

Revija bo tudi priložnost, da kotalkarsko društvo s Peči, ki je edino slovensko na Goriškem, pokaže, kaj vsega znajo njegovi člani, od katerih so nekateri dosegli laskava priznanja že na državnih ravni.

Društvo sicer obvešča vse otroke od 5. leta dalje, ki jih zanima ta športna zvrst, da lahko pristopijo v njihove vrste. To lahko storijo kar med treningi, ki jih Vipavci imajo vsak torek, petek in soboto od 16. do 18. ure v sovodenski telovadnici.

mladinski nogomet - tedenski pregled

Krasovci končno na prvem mestu

V razburljivi tekmi je Zarja under 18 visoko izgubila tekmo ter dva igralca za prihodnje srečanje. Priestranski sodnik je zopet spravil Bazovce ob živce. Sodil je res slabo, toda naši fantje bi morali reagirati bolj zrelo. Z ugovarjanjem pa so naredili največjo škodo le sebi. Rezultati so postranskega pomena, saj bi moral biti nogomet, zlasti v teh kategorijah le igra in sredstvo za sprostitve vseh napetosti, ne pa dodaten stres.

V derbiju z dna lestvice se bo Zarja jutri spoprijela z Roianesjem. Bregovim naraščajnikom žoga nikakor ni hotela v mrežo, čeprav so si prizadevali. Za zmago je potrebna tudi sreča, dobra igra ni vedno dovolj. Krasovci so se končno usidrali na prvo mesto razpredelnice in tako ponovno dokazali, da se združevanje moči kmalu obrestuje. Tokrat so

prav vsi igralci dali vse od sebe in gostje niso sploh prišli do izraza. Tržačani niso pričakovali tako kvalitnega skoka od začetka prvenstva do danes. Takrat so namreč z istim rezultatom 3:0 premagali še neuigrane krasovce. Upajmo, da bodo naši nogometaši tudi po enomešanem premoru ohranili sedanjo dobro formo.

V skupini A so Bregovi najmlajši pobrali ves izkupiček sosedom od Domja. Včasih ji sreča naklonjena tudi našim ekipam. Ekipi sta se namreč že sprijaznili z delitvijo točk, ko je Bregov vezni igralec s posrečenim strelom spravil na kolena domačega vratarja. Tudi cici-bani Primorja so izpolnili pričakovanja. S precejšnjo težavo, toda z dobro igro, so slavili v Žavljah. Videli smo dopadljiv nogomet, zelo borbeno igro in pet lepih zadetkov.

(R. B.)

Ob zaključku prvega dela namiznoteniške C lige

Pri ženskah Dom in Kras na vrhu

Krasova igralka Darma Purič

Duomo Folgore Treviso - La Rotonda B Ferrara 3:5, Liberale A Castelfranco - Italcantieri Monfalcone 5:4, Liberale B Castelfranco - Kras Globtrade 5:3.

LESTVICA: Liberale B in Liberale A 10 točk, Duomo Folgore, La Rotonda A 6, Lenoniana, Italcantieri,

vem srečanju z Interjem gladko klonili s 3:0, toda drži tudi, da v ostalih sedmih srečanjih niso izgubili niza in so že pet kol nepremagani. Sloga ima količnik v nizih 21:3, Inter pa 24:2. Odločilno bo torej najbrž povratno srečanje v katerem bi slogašem že zadoščala zmaga s 3:1.

Kar smo za žensko konkurenco napovedovali in upali, se uresničuje. Na čelu lestvice so tri slovenske šesterke, kar ponovno prinaša o premoči naših društev v pokrajini in to navkljub združevanju. Ze vnaprej je bilo pričakovati, da bosta Friulexport in Breg zasedala mesti pri vrhu, prijetno presenečenje pa so Nabrežinke, ki so s trdnjo voljo v soboto premagale neposrednega tekmeca Virtusa in se sedaj imajo paziti edinole še OMA Armes. Spodletelo pa je Kontovelkam, ki se bodo morale najbrž zadovoljiti na končni lestvici s predzadnjim mestom.

Kras Globtrade in La Rotonda B 4. V ženski namiznoteniški konkurenci (spet v C ligi) je Dom prekinil Krasovo zmagovito serijo zmag in tako pripomogel, da je prvenstvo postalo spet napeto in zanimivo. Sedaj se v boj za prvo mesto lahko vključijo še goriška Azzurra in bocenski Recoaro, ki imata na lestvici le 2 točki manj od vodilne slovenske dvojice. V napetem vzdušju so domovke kar v Zgoniku z odlično Vodopivčevno na čelu, ki v letošnjem prvenstvu še ni okusila grenkobe poraza, gladko premagale krasovke. Edino točko je domačinkam prepustila Lutmanova.

IZIDI 6. KOLA: Azzurra Gorica, Ranch Bocen 5:3, Recoaro Bocen - Cassa Rurale Villazzano 5:1, Kras Globtrade - Dom Gorica 1:5, Carneit - Leifers Bocen 5:4.

LESTVICA: Dom in Kras Globtrade 10 točk, Azzurra in Recoaro 8, Ranch 6, Carneit 4, Leifers in Villazzano 2. (Z.S.)

V ponedeljek, 16. t.m., v Trstu

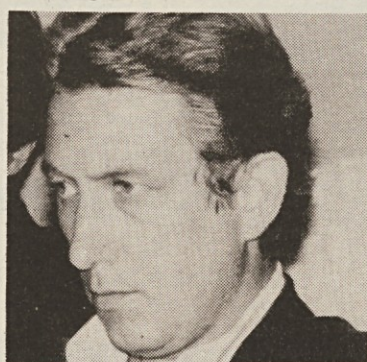
Simultanka šahista Olega Romanišina

Te dni bo veliki šah obiskal tudi Trst. V okviru manifestacij, ki jih te dni prireja organizacija »Italia - ZS SR«, bo sovjetski šahovski vele mojster Oleg Romanišin odigral simultanko na štiridesetih deskah. Simultanka bo v ponedeljek, 16. t.m., ob 16. uri na sedežu Tržaškega šahovskega združenja (Società Scacchistica Triestina) v Ul. Tarabocchia 3 (pri Gondonijevem trgu).

Romanišin je že vrsto let eden izmed vodilnih sovjetskih in svetovnih šahistov, saj že daljše obdobje spada med petnajst najboljših v celotnem svetu. Zmagal je mnogo mednarodnih šahovskih turnirjev, podobno kot pa npr. Ljubojevič, se do sedaj še ni niti enkrat uvrstil na kandidatske dvoboje za naslov svetovnega prvaka, čeprav je seveda sposoben tega podviga. Ta simultanka bo vsekakor velika šahovska predstava, taka, ki jih je v Trstu žal bolj malo.

dan es igra za vas

Jurij Kufersin

Jurij Kufersin (letnik 1944) je v zamejskih športnih krogih prav dobro znan. V mladih letih se je bavil z nogometom in atletiko, predvsem pa se je posvetil organizacijski plati našega športa. Pri SZ Bor je bil blagajnik, mnogo let tajnik, sedaj pa je član nadzornega odbora, že leta pa je tudi aktiven v naši krovni športni organizaciji ZSSDI. V tej je bil namreč dve leti član nadzornega odbora, dve leti član deželnega odbora, od letošnjega junija pa je predsednik Teritorialnega odbora ZSSDI za tržaško pokrajino.

Prejšnji teden je Lajris Žerjal pravilno napovedala devet rezultatov.

totocalcio

Avellino - Bari	1 X
Como - Inter	2
Lecce - Roma	2
Milan - Juventus	X 2
Pisa - Verona	X 2
Sampdoria - Napoli	1 X 2
Torino - Atalanta	1
Udinese - Fiorentina	1 X 2
Bologna - Cagliari	1
Brescia - Cesena	X
Lazio - Pescara	1
Casertana - Siena	X 2
Akras - Trapani	1

obvestila

SMUČARSKI ODSEKI Mladine, Brega in SPDT sporočajo, da napovedani izlet na Kobljo za nedeljo, 15. t.m., odpade zaradi pomanjkanja snega.

SK DEVIN sporoča, da odpade smučarski izlet v Arnoldstein zaradi odjuge.

SPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da jutri, 14. decembra, odpade šahovski turnir. To kolo bo na vrsti januarja.

SD MLADINA - SMUČARSKI ODEK obvešča člane in prijatelje društva, da si lahko v prostorih Doma A. Sirk v Križu v petek od 18. ure dalje sami uredijo osebne smuči. Poskrbljena bo priprava in potrebni material. Možnost srečanja in družabnosti ljubiteljev tega športa.

ZSSDI obvešča, da bo v torek, 17. decembra, zaradi popravil v bazenu odpadel plavalni tečaj v Lipici.

SPDT prireja v nedeljo, 12., 19. in 26. januarja ter 2. februarja 1986

SMUČARSKI TEČAJ za vse. Tečaj bo v Ravasclettu oz. na Zoncolanu, namenjen pa je začetnikom

(dijakom), začetnikom (odraslim) ter tistim, ki že znajo smučati. Vpisovanje bo na sedežu društva (Ulica sv. Frančiška 20/3. nad.) vsak torek od 20. do 21. ure ter še danes, 13. t.m., od 19. do 21. ure ter jutri, 14. t.m., od 10.00 do 14.00. Cene so sledeče: štiri nedelje prevoza in tečaja (po dve uri) stane 75.000 lir, štiri nedelje samo tečaja 35.000 ter štiri nedelje samo prevoza 48.000 lir.

PRIMOTOR KLUB prireja silvestrovanje v restavraciji Veto na Opčinah. Rezervacije sprejemajo v gostilni Pavletič v Borštu.

SPDT obvešča, da je rekreacijska in predsmučarska telovadba na sporedu ob sredah od 21. do 23. ure na liceju F. Prešeren, Vrdeška cesta 13/2.

SD MLADINA obvešča, da je še nekaj prostih mest za zimovanje v Kranjski gori. Vsi zainteresirani naj se zglasijo na tel. 212-859 (Šuber).

SK DEVIN priredi od 23. do 30. t.m. zimovanje v Domu Mangart v Zabnicah. Informacije in vpisovanje pri odbornikih — telefon: 200-236, 200-771 in 208-551.

Primorski alpinisti zborovali v Trstu

V soboto in nedeljo je bil v Trstu, v organizaciji AO SPDT, zbor članov vseh primorskih alpinističnih odsekov tostran in onstran meje. Prisotni so bili alpinisti iz Kopra, Nove Gorice, pa tja do Bovca, pa še od drugod. Slavnost je bila v soboto zvečer v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Osrednji govor je imel načelnik AO SPDT Igor Castellani, svoje poročilo pa so imeli še vsi ostali načelniki alpinističnih odsekov na Primorskem. V nedeljo pa so se plezalci podali na plezarijo v Glinščico, in na pečine nad Obalno cesto in pri Sesi Janju.

Zaključuje se vpisovanje na smučarski tečaj SPDT

Še danes in jutri je čas za vpisovanje na smučarski tečaj SPDT, ki bo trajal štiri nedelje prihodnjega leta v Ravasclettu oz. na Zoncolanu v Karniji. Vpisovanje je na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 30/3. nad.) danes od 19.00 do 21. ure in jutri od 10.00 do 14.00. Vsi tečajniki morajo biti člani SPDT, v društvu pa se lahko vpišejo na mestu samem, se lahko vpišejo s seboj eno foto-

iz planinskega sveta

grafijo. Kdor želi, se lahko vpiše tudi v smučarsko zvezo FISU, s to pa ima popust na dnevni karti, dobro zavarovanje na smučiščih ter možnost tekmovanja na raznih smučarskih prvenstvih. Mladoletni tečajniki morajo imeti dovoljenje staršev.

Ostalo delovanje SPDT

Napovedani tradicionalni društveni večer SPDT, ki je bil napovedan za torek, 17. t.m., je preložen na januar iz tehničnih razlogov. Vse podrobnosti bomo še javili.

Smučarski izlet na Kobljo, ki je bil napovedan za nedeljo, 15. t.m., in ki so ga priredili smučarski odseki Mladine, Brega in SPDT, odpade zaradi pomanjkanja snega.

Ob sredah se na liceju »F. Prešeren« ob 21.00 nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT, ki jo vodi Rado Gruden. Vpisovanje je na mestu samem.

V nedeljo, 22. t.m., bo na sporedu tradicionalni vsakoletni zimski po-

hod na Javornik. Tega pohoda se skupno v planinci iz Kopra že mnogo let udeležujejo tudi zamejski planinci. Ob tej priliki prireja SPDT izlet. Vse podrobnosti bomo še javili.

Slovenska alpinistična odprava na Cerro Torre

Decembra 1983 je slovenska alpinistična odprava v vzhodni steni Fitr Roya v Patagoniji preplezala novo slovensko smer po veliki zajedi. S tem je dosegla izjemen, svetovno priznani uspeh. V sosednji dolini je malo nižji a še težji Cerro Torre. Po 30 letih obleganja vodijo na njegov vrh tri smeri. Letošnja odprava pa načrtuje četrto, slovensko smer v vzhodni steni, najlepši in najtežji, ki je vse do danes ostala nepreplezana.

Veliko znanih in slavnih alpinistov se je s te gore vračalo praznih rok. Stene so zaradi antarktičnih vetrov in stalnih padavin oblečene v leden o-klep, vzponi nanje pa so ekstremno zahtevni, kljub nizki nadmorski višini. Slovenska odprava, ki se je podala

na pot pred nekaj dnevi, šteje sedem alpinistov, z njimi pa sta še zdravnik in snemalec. Vodja je Stane Klemenc (član odprave Kavak 74, Makalu 75, Everest 79 ter Grenland 81 in Fitz Roy 83, na obeh je bil vodja), člani pa so Karo (sodeloval je na odpravah Kolorado 82, Fitz Roy 83 in Jalung Kang 85), Pavle Kozjek (Gangapurna 83, Yosemite 84, Jalung Kang 85, Yosemite in Kanada 85), Franček Knez (Everest 79, Andi 80, Lotse 81, Yosemite 84, Fitz Roy 83, Čo Oju 84, Jalung Kang 85), Janez Jeglič (Kolorado 82, Fitz Roy 83, Jalung Kang 85), Peter Podgornik (Lotse 81, Aconcagua 82, Grenland 84, Jalung Kang 85 in Yosemite in Kanada 85) ter Slavko Svetičič (Aconcagua 82, Bolivijska 83, Yosemite 84 in Jalung Kang 85). Zdravnik je Borut Belehar, snemalec pa Matjaž Fištravec.

Bazni tabor nameravajo postaviti na višini 660 m, sledilo bo iskanje najboljših prehodov preko ledenika do vzhodne stene na višini 1990 m. Plezali bodo v ekspedicijskem stilu (napečenje fiksnih vrvi in vsakodnevno vračanje nazaj pod steno. Če bodo i-

meli vsaj malo sreče z vremenom, načrtujejo naskok na vrh konec januarja 1986, spust pa bo potekal po isti smeri.

Decembrska številka Planinskega vestnika

Dvanjasta številka glasila slovenskih planincev od leta 1895 naprej Planinski vestnik je izredno zanimiva, predvsem po »zaslugi« polemike, ki se je razvnela ob intervjuju glavnega urednika revije podpredsedniku PZS Ekarju, ki je dal nekaj zelo kritičnih ocen o solo plezanju in samohodstvu (celo prepoved (!) ipd.).

Na to temo so svoje daljše prispevke objavili Marijan Krišelj (Planinski vestnik — čas, ki ga je prešel), Tone Škarja (Odmevi), France Malešič (Dobremu, staremu Planinskemu vestniku) in Janko Humar (Na temo malega intervjuja o pomembnih rečeh). Mimo umestnosti ali neumestnosti polemike pa menimo, da je ta sprožila plaz, ki je še predolgo skri-val vse mogoča velika in majhna trenja v notranjosti slovenske planinske organizacije nasploh. Vsaka kritika, če je le konstruktivna ali vsaj izzove konstruktivne reakcije, je dobrodošla, pa naj dviga še toliko prahu in pome-ta s tako močno silo. (dj)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številko 40.000 din, naročnina za zasebnika mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. vis. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm visine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski dnevnik

13. decembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stratto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Filipini: pogumne besede Corazon Aquilo

Če zmaga opozicija bo sodila Markosu

MANILA — Opozicijska kandidatka za predsedniške volitve v Filipinih, Corazon Aquilo, soproga ubitega opozicijskega voditelja, je izjavila, da bodo v primeru zmage opozicije sedanega predsednika Ferdinanda Marcosa postavili pred sodišče. Primer Argentine se torej utegne ponoviti! V izjavi za teden Asiaweek, ki se tiska v Hong Kongu, je napovedala pogajanja, premirje in amnestijo za gverilce nove ljudske vojske, ki so levičarsko usmerjeni. Ni pa se dotaknila usode dveh ameriških vojaških oporišč v Filipinih, ki jim bo rok potekel 1991. leta.

V zvezi s predsedniškimi volitvami 7. februarja se je razširila govorica, da je kardinal Jaime Sin, manilski nadškof uspel pobotati sprte opozicijske sile v boju proti Markosu. Kandidata Corazon Aquilo in Salvador Laurel sta tako postala resna tekmeča, ki lahko ogrozita dvajset let trajajočo Markosovo diktaturo.

Kratke od tod in tam

● LONDON — Bolnik aids je pognal grozo v kosti zdravnikom, strežnemu osebju in bolnikom. V bolnišnici Charing Cross si je prerezal žile v zapestju in neovirano krvaveč tekal po oddelkih. Nihče se mu ni upal približati. Tudi ponužji so se držali v »primerni razdalji«. Šele nekateri zdravniki so ga uspeli pomiriti in odpeljati v njegov oddelek. Bolničarke, oblečene v gumijaste rokavice in halje, z masko na obrazu, so previdno obrisale dolgo sled krvi, ki je bila potencialno nevarna za okužbo. Bolnika so poslali v umobolnico.

● BOSTON — Po dveh letih je število srčnih napadov bolnikov, ki so nehali kaditi, enako številu napadov pri ljudeh, ki niso nikoli kadili, so ugotovili zdravniki.

● LONDON — S pomočjo detektorja je neki britanski kmet na svoji njivi odkril zaklad: 48 rimskih kovancev. Denar je bil pol metra pod zemljo shranjen v temnosivi vazi, pokriti s kamnito ploščo. Kmet sploh ni pogledal, kaj je v vazi. Prinesel jo je domov, in ko se je posušila, se je sesula v prah in razkrila svojo vsebino.

● LONDON — Aretirali so tri moške, ki so se s polnimi kovčki dolarjev sprehajali po parku. Podobni izredno dobro ponarejeni 50-dolarski bankovci so se pred časom pojavili v ZDA.

● PEKING — Vsaj tri leta Kitajska ne bo več darovala pand, pohlevnih medvedkov, ki živijo v nekaterih pokrajinah. Prišel je namreč cveteti bambus, s katerim se hranijo, in kadar bambus cvete, usahne. Zato morajo pande hraniti umetno.

Kip Samanthe Smith

HOULTON (ZDA) — Kipar Glen Hines zaključuje izdelavo pomanjšanega modela Samanthe Smith. Prihodnji teden ga bo uradno predstavil v Auburn Mallu, kjer bodo s prostovoljnimi prispevki zbrali denar za odletek kipa v naravni velikosti.

Kakor je znano, je Samantha Smith zaslovela s svojim pismom, ki ga je pisala svoječasnemu sovjetskemu poglavarju Juriju Andropovu, v katerem mu je izrazila zaskrbljenost za usodo človeštva spričo nevarnosti svetovnega jedrskega spopada. Sovjetski voditelj je Samantho sprejel v Moskvi, toda mladenka je malo kasneje, avgusta letos, umrla v letalski nesreči v ZDA. Na sliki vidimo kiparja Glenna Hinesa z modelom Samanthe Smith; deklica drži v roki goloba, ob njeni nogi pa sedi medvedek.

Na Českoslovaškem veje nov veter Direktorji na prepihu

PRAGA — Bolj ko se bliža konec leta, večja je v českoslovaških podjetjih delovna vna. Vsi so si zavili rokave, tudi tam, kjer je delo še do pred kratkim potekalo mnogo tiše in mirneje. Najbolj se v hladnih decembrskih dneh potijo direktorji podjetij, ki so pred višjimi organi odgovorni za delovne uspehe.

Čemu taka vna prav v tem času? Trud vseh je usmerjen v poskus, da bi nadoknadili zamujeno v izpolnjevanju proizvodnega plana. Izpolnitev je letos toliko bolj pomembna, v kolikor bo na spomlad kongres komunistične partije Českoslovaške, za katerega napovedujejo precejšnjo strogost v ocenjevanju rezultatov v sedanjih sedmi petletki in večjo pozornost na učinkovito gospodarjenje v naslednjem petletnem planu.

Tarče nenavadno ostrih in dokaj razširjenih kritik so v predkongresnem obdobju prav direktorji podjetij. Odkrito se govori, da obstajajo razlogi za »neobhodno kadrovske zamene«, kar pomeni, da bo marsikdo med vodilnimi funkcionarji v podjetjih moral prepušiti privilegirano mesto komu drugemu.

Res je, da tisk tudi v preteklosti ni prizanašal s kritikami na račun slabega gospodarjenja. Vsekakor je bilo doslej grmenje kritikov uperjeno v dokaj brezosebno neučinkovitost proizvodnje, v preveliko trošenje surovin in energije, prilaščanje državne imovine, pomanjkanje discipline na delu. Malokdaj je bilo jasno postavljeno vprašanje, kdo nosi glavno odgovornost za nezadovoljivo poslovanje. Danes se to vprašanje postavlja čedalje bolj in skoraj vedno, tako v tisku kot na partijskih aktivih, prihajajo na dan odgovornosti direktorjev podjetij.

Čeprav doslej še niso navajali imen in priimkov, so kritike dovolj točne in nedvoumne. Očitki zaradi neodgovornega obnašanja padajo na direktorje, ki se vsako leto potegujejo, da bi za svojo organizacijo prešli od

centra čim manjše planske obveze, istočasno pa temveč surovin in denarnih sredstev za proizvodnjo. Ko si to priborijo, pravijo kritiki, so direktorji zadovoljni in jim je učinkovitost proizvodnje ali izboljšanje njene kvalitete deveta briga.

Na podlagi ocene številnih podobnih primerov, ki kažejo na neodgovorno upravljanje vodečih v podjetjih, in ob upoštevanju zavračanja odgovornosti vodilnih, kar povzroča razraščanje administrativnega in birokratskega delovanja v podjetjih, so prišli do zaključka, da marsikateri direktor ni sposoben učinkovito izpolnjevati svoje naloge. Kam z direktorji, ki so v podjetjih ustanovili na desetine komisij in podkomisij ter jim prepustili večji del svojih odgovornosti? Taki direktorji, ugotavljajo na Češkem, so gotovo odveč in jih v podjetjih ne potrebujemo.

Vprašanje je sedaj v proučitvi odgovornosti vsakega posameznika, saj bi vsaka generalizacija imela prav nasprotni učinek od pričakovanega. Kjer so vsi odgovorni, ni nihče odgovoren, modrujejo na partijskih sestankih, ko skušajo ločevati med učinkovitimi in neučinkovitimi voditelji podjetij. Časi za češke direktorje res niso rožnati, prihodnji meseci pa bodo pokazali, če bo in do kolikšne mere bo učinkovita čistka v podjetjih.

● SYDNEY — Avstralski znanstveniki so zaskrbljeni zaradi nerazumljivega izginotja žabe, ki je ena izmed dveh tovrstnih žab na svetu, znanih dvepe tem, da rojeva skozi usta. Žaba ima nenavaden sistem razmnoževanja: požira oplojena jajčeca, iz katerih se v osmih tednih zvalijo paglavci in pridejo iz ust kot povsem razvite male žabice. Pojav lahko pomaga pri zdravljenju čirov na želodcu. Samica namreč ne proizvaja kislin, dokler so paglavci v njenem želodcu.

Poskus »ženske maše« v cerkvi sv. Petra v Rimu

RIM — V italijanskem tisku je bila vest komajda opazna, izven italijanskih meja pa so o njej obširno poročali. Zanj je poskrbela poročena mati štirih otrok, ki je prejšnji dan s kelihom in hostijo v roki, s spušenimi lasmi in v črni halji pričela brati mašo v cerkvi sv. Petra, samo nekaj sto metrov proč od škofovske sinode, ki jo je sklical papež Janez Pavel II.

Neposvečena duhovnica svojega obreda ni končala. Kakor hitro se je oglasila (samo neki fotoreporter jo je slikal v obredni drži), že so jo pograbil vatikanski žandarji in jo odpeljali pred oči množice turistov.

Triinštiridesetletna Baby Berke, pripadnica neke verske ločine v ZDA, se zavzema, da bi tudi ženskam dovolili darovati mašo. Ni razumela, da niso še prišli časi za

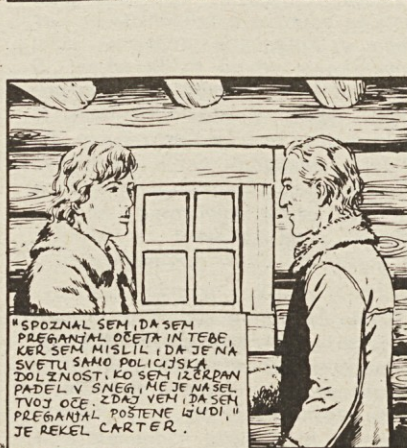
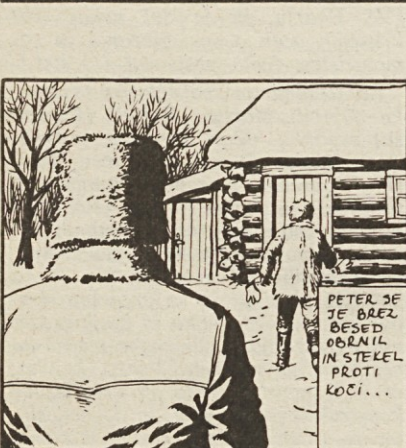
»žensko mašo« in je zato morala v zapor, ker je izvedla »hudo provokacijo« in »bogostrunstvo«.

In vendar so prav na sinodu govorili o prilagajanju Cerkve sodobnim potrebam človeštva. Duhovnica je svojo odločitev utemeljila z vatikanskem nasprotovanjem »slehnih spolni, rasni in razredni diskriminaciji, ker to nasprotuje božji volji«. Začudila se je tudi, zakaj na škofovski sinodi (165 prisotnih) ni niti ene ženske.

Feministke so v glavnem ironično sprejele odločitev pripadnice »verujočih žensk«, ona pa je uspela v tem, da je proti volji Vatikana prišla na prve strani vseh vodilnih listov nasvetu, medtem ko katoliški tisk zaskrbljuje, kako si »poročena ženska in mati« dovoli takšno provokacijo, ji Vatikan že žuga s prstom in pravi, da jo bo izobčil.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

JADRANSKI KOLEDAR

Z BOGATO KNJIŽNO ZBIRKO

Rimski mlini aktualna proza
Petrica Kerempuh zgodbe
Življenje brez bolečin priročnik
Stenski koledar 10 umetnikov

samo 25.000 lir

Ker izide do 14. decembra,

POHITITE Z NAROČILI!

Naročila s predplačilom:

- Preko pošte z nakazilom 25.000 lir na tekoči račun št. 13512348 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34127 Trst, z navedbo: za Jadranski koledar in s točnim naslovom naročnika
- Osebo:
 - v Trstu — na sedežu ZTT, Ul. Montecchi 6
 - v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20
 - v Gorici — na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24 maja 1
 - v Čedadu — na uredništvu Novega Matajurja, Ul. De Rubeis 20
- Preko raznašalcev Primorskega dnevnika
- Po telefonu od 8. do 14. ure 040/794672 (ekspedit)